The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, APRIL 11, 1964.

LATVIJA
AMERIKĀ

30. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 11. APRĪLĪ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

3 6 1

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792
vakaros tālrunis — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālrunī. JI 2-2324, BR 8-8681.

AMERIKA ATVADĀS NO ĢENERĀĻA MEKARTŪRA

Mirst karaļi, prezidenti, valstsvīri un zinātnieki. Mirst daudz dzīvē slavu guvušu cilvēku, bet retam kāda valsts parādījusi lielāku godu kā nelaikim Dag Lasam Mekartūram — Sav. Valstu piecu zvaigžņu ģenerālim, varonim trīs karos. Japānas uzvarētājam un cilvekam, kas pareizi novērtēja starptautiskā komūnisma draudus.

Ar ģen. Mekartūra nāvi brīvā pasaule ir zaudējusi lielu cilvēku un lielu cīnītāju. Un ar viņa nāvi ir radīta liela mīkla, par ko daudz runās un ko, varbūt, nekad neatminēs.

Lielo Sav. Valstu prezidentu starpā nedrīkst aizmirst Hariju Trūmani. Viņš bija tas viens cilvēks, kuŗam bija jādod gala vārds par atomuzbrukumiem Japānai. Viņš bija tas viens cilvēks, kas telca gala vārdu par Sav. Valstu iestāšanos Korejas karā. Viņš bija arī tas, kas neraugoties uz lielo skaitlisko ienaidnieku pārspēku, saistīja ģen. Mekartūra rokas un beigās atcēla no amata.

Mekartūrs teica — un tie ir viņa vārdi — ka ienaidnieks jāsit tur, kur viņš ir — Korejas gadījumā ziemeļos no Jalu upes. Vai tas būtu nozīmējis — tā torelz domāja — karu ar komūnistu Ķīnu? Prezidents Trūmans to nevēlējās. Tagad publicētā memuāru daļā atklāts, ka Mekartūrs bijis pārliecināts, ka viņš ķīniešus būtu sakāvis. Un šeit sākas lielā mīkla. Viņš apgalvoja, ka Korejas karš būtu ņēmis pavisam citu virzienu ja katram nākamam gājienam ar ko Sav. Valstu ārlietu ministrija iepazīstinājusi angļus, pēdējie nebūtu atļāvuši nonākt krievu rokās. Mekartūra uztverē Korejas kara neizdevīgais miera līgums noticis Vašingtonas un britu tuvredzības dēļ.

Vašingtonas Kapitolā no ģen. Mekartūra atvadījās prezidents Džonsons, valdības locekļi, bruņoto spēku pārstāvji, ārvalstu diplomāti un amerikāņu tauta.

KRIEVU NACIONĀLISMS TAUTU IZNĪCINĀŠANAI

Zināmu ieskatu Maskavas koloniālā politikā pret mazākumtautībām sniedz atreferējumi par komūnistu ideologu konferenci, kas notika oktobrī Kirgizijas republikas galvaspilsētā Frunzē. Protams, ka presē sniegtie atreferējumi nepasaka visu, kas runāts un spriests konferencē, kā arī nepasaka Kremļa īstos nodomus. Bet arī tas, kas ir sniegts, parāda atbaidīgu krievu imperiālisma ainu, kas atgādina Hitera vājprātīgās idejas par kungu tautu.

„Padomju Latvijas Komūnists" februārī sniedza L. U. mācības spēka biedres Dz. Smidres rakstu par minēto konferenci Frunzē. Konferences centrālā ideja bijusi — **nepieciešamība izveidot uz krievu kultūras un valodas pamata „padomju nacionālisma" veidu, kas gala rezultātā iznīcinātu mazākumtautību lokālās nacionālistiskās tendences.**

Šinī nolūkā mazākās padomju republikas vispirms „jāinternacionālizē", pārvietojot un sajaucot dažādas tautības, protams, krievu vadībā. Ar laiku tas novestu pie robežu iznīkšanas atsevišķu padomju republiku starpā. Pirmais solis šinī virzienā jau sperts saimnieciskā plāksnē, nodibinot starprepublikāniskās saimnieciskās padomes Centrālāzijā, Aizkaukazā un Baltijā. Kā piemērs minēts nesen nodibinātais Padomju rietumu zivju rūpniecības centrālā pārvalde „Zaprība", kas aptver bez Baltijas republikām arī Ļeņingradas un Kaļiņingradas (bij. Austrumprūsijas) apgabalus.

Attiecībā uz nacionālām tradicijām Frunzes konference revidējusi veco Staļina lozungu „nacionāls pēc formas, sociālistisks pēc satura". Dažas no šīm nacionālām tradicijām esot pieņemamas, bet dažas esot kaitīgas sociālismam. Jāpaturot prātā, ka šīs tradicijas izveidojušās pirms padomju revolūcijas un līdz ar to nesot līdz pagātnes zīmogu. Par vienu no „kaitīgām" tradicijām padomju vara ieskata mūsu Jāņu svinēšanu, kas Latvijā vairs nav atļauta. Šī mūsu dziļi iesakņojusies tradicija ir izveidojusies gadu simteņos, ja ne pat gadu tūkstošos „pirms padomju revolūcijas".

Runājot par valodām, jāatzīstot, ka katrai padomju tautas valodai esot līdzīgas tiesības pastāvēt, bet esot viena valoda (t. i. krievu), kas varot kalpot kā kopīga sazināšanās valoda starp padomju tautām un kā līdzeklis, lai izteiktu Padomju Savienības mērķus starptautiskās attieksmēs. Tas nozīmē, ka mazākām tautām neesot ar varu jāatņem viņu valoda, bet visas funkcijas attiecībā uz Padomju Savienības sociālo dzīvi — ieskaitot politiku, ideoloģiju, tehnoloģiju, literātūru un mākslu — vienkārši saistītu ar „starptautisko" krievu valodu, kas mazākumtautībām tiek sludināta kā „otrā mātes valoda".

Tas nozīmē, ka mazākumtautībām pagaidām gan tiek atstātas tiesības dziedāt savā valodā un dejot savos tautas tērpos, bet tālākā nākotnē tām jāiznīkst un jāsaplūst kopīgā krievu masā.

TAUTIEŠI! PIEDALĪSMIES VISI

DIENU SARĪKOJUMOS 17., 18., 19. un 20. APRĪLĪ TORONTO.

Ieejas kartes L. Gleškes Seno kāzu parażu uzvedumam DV dienu sarīkojumā 18. aprīlī Toronto saņemamas iepriekš pārdošanā tikai DV apgāda birojā, 123 Huron St., tālrunis EM 8-0792.

Plaisa paplašinās

Pēc pagājušās nedēļas nogales komūnistu Ķīnas un Pad. Savienības apvainojumu izmaiņas šī nedēļa sākās ar jaunām cīņām, kas var novest pie diplomātisko attiecību pārtraukšanas.

Domstarpību izmaiņā Maskava pārmeta Pekingai, ka pēdējo gadu laikā ķiniešu robežpārkāpumi notikuši simtām reižu. Tagad tas noticis atkal, Pad. Savienībai uzsverot, ka komūnistu Ķīna neatzīstot abu valstu pastāvošās robežas un mēģina sagrābt daļu no Pad. Savienības zemes.

Pekingas arguments uzsver, ka robežas abu valstu starpā nospraustas caru laikos un ka nospraudēji bijuši bruņoti krievu karavīri. Tagad, protams, pastāvošo situāciju ķīnieši nevarot paciest.

Lai gan oficiāli komūnistu Ķīna un Pad. Savienība vēl nav visus tiltus nojaukuši, bet plaisa Pekingas un Kremļa starpā paplašinās.

Zīmīgi, ka Pekinga un Kremlis mēģina paplašināt politisko iespaidu arī Dienvidamerikas kontinentā. It sevišķi Kubā. Pagaidām tas nav izdevies, bet ar Kastro palīdzību tas nav neiespējams.

Par to daudz netiek runāts, bet Sav. Valstu valdība atzīst, ka mēģinājums nospiest Kastro ar saimniecisko blokādi nav īstenojies.

Nav noslēpums, ka dažas Dienvidamerikas zemes meklē tirgu Kubā. Katram tirdzniecīskam darījumam, protams, iet līdz politiskas sekas.

Deviņdesmit jūdzes no Floridas nodibināta komūnistu valsts. Tā ir nepatikama reālitāte.

Ziedu laiks vairs nav tālu. J. Liģera studija

Spriedīs par jaunkanadiešu veco ļaužu mītnēm

14. aprīlī ukraiņu veco ļaužu mītnē, 35 High Park Gardens, Toronto 3 (dienvidos no Bloor, Parkside Dr., Howard Park stūrī), plkst. 7,30 vakarā notiks etnisko grupu apspriede par veco ļaužu problēmām, mītnēm un to uzturēšanu.

Sanāksmē par vecuma pensiju likumu runās Veselības un labklājības depart. ierēdnis H. Henderšots. Piedalīsies arī Veco ļaužu mītņu nozares galvenais pilnvarotais E. Makdonalds un D. Gardners.

Galvenais pārrunu temats šajā sanāksmē: „Vai jaunkanadiešu veco ļaužu mītnes nepieciešamas".

Šīs problēmas pētīšanai izveidojusies jauktu tautību komiteja, kuŗas priekšsēdis mācītājs R. Con. Komitejas mērķis ir iegūto informāciju virzīt tālāk attiecīgo Kanadas iestāžu rīcībai.

Jaunas dziesmas

Kanadas latviešu dziesmu svētku biedrības rīkotais dziesmu konkurss noslēdzies, dodot ieprieciņošus rezultātus kā ar iesūtīto dziesmu daudzumu, tā arī konkursa dalībnieku — komponistu skaitu, izvēršoties par līdz šim plašāko šajā kontinentā. 12 komponisti: no Anglijas (2), Argentīnas (1), ASV (7) un Kanadas (2) bija iesūtījuši 39 darbus, no tiem 9 tautas dziesmu apdares kopiem, 18 oriģināldziesmas un 12 solo dziesmas. Žūrijas komisijā darbojās prof. T. Ķeniņš un prof. J. Kalniņš Kanadā un komp. A. Jērums Anglijā.

Godalgotie un ieteiktie darbi tiek nodoti 4. latv. dziesmu svētku Kanadā programmas sastādīšanas komitejai (prof. T. Ķeniņš, komponisti J. Norvilis un A Purvs), un paredzams, ka liels skaits no tiem pirmoreiz tiks atskaņoti Dziesmu svētku vokālo jaundarbu koncertā 1965. g. 28. maijā Ītona auditorijā, Toronto. Minētajā koncertā godalgotie autori saņems arī savas godalgas.

KONKURSA REZULTĀTI

TAUTAS DZIESMU APDARES KOŖIEM —

1. godalga $ 200,- H. Pavasaram Anglijā par „Rikšiem bērīti es palaidu" — vīru korim.

2. godalga $ 100,- V. Ozoliņam ASV par „Līgo svētki" — jauktam korim.

Ieteiktas: — J. Norvila (Kanadā) „Vidi, vidi ezeriņi — jauktam korim;

A. Purva (Kanadā) „Rāmi, rāmi ezeriņi" — jauktam korim;

A. Purva (Kanadā) „Māte mani rātin rāja" — jauktam korim;

A. Jansona (ASV) „Sērdienīte — jauktam korim).

ORIĢINĀLDZIESMAS KOŖIEM —

1. godalga $ 200,- J. Norvilim Kanadā par „Māsas pūrs" — jauktam korim.

2. godalga $ 100,- V. Baštikam ASV par kantāti „Latvijas balāde" (Akurāters) jauktam korim un ērģelēm.

Ieteiktas: — E. Šēnfelža (Anglijā) „Dies irae" (M. Ausala) — jauktam korim;

K. Maura (ASV) „Grēksūdze" (A. Lūsis) — vīru korim;

A. Okolo-Kulaka (ASV) „Smilšainos ceļos labos" (L. Tauns) — jauktam korim;

E. Šēnfelda „Griba" (J. Medenis) — jauktam korim.

J. Norvila „Caur gadu simtiem" (Rainis) — jauktam korim;

E. Šēnfelda „Ūdeņu pilis" (E. Freimanis) — sieviešu korim

SOLO DZIESMAS AR PAVADĪJUMU

1. godalga $ 200,- A. Okolo - Kulakam ASV par „Impresija par cepuri".

2. godalga $ 100,- dalīta: — $ 50,- E. Šēnfeldam par „Sava dziesma" (R. Skujiņa) un $ 50,- V. Ozoliņam par „Dzērāja dziesma" (A. Čaks).

Ieteiktas: — V Baštika „Izskaņa" (Fr. Bārda);

A. Šturma „Miglā" (A. Kraujiete);

V. Ozoliņa „Tu liec" (J. Breikšs);

V. Baštika „Slimā jūrnieka dziesma" (Fr. Bārda);

V. Baštika „Maijpulkstenītis" (Fr. Bārda).

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

17. aprīlī plkst. 19.00 — Maijas Gruzītes gleznu izstādes atklāšana DV namā 123 Huron ielā.

17. aprīlī plkst. 19,30 — Jauniešu dziesmu un deju vakars Ungāru namā — 245 College St.

18. aprīlī plkst. 12,00 — basketbola sacīkstes. Selonijas kausa izcīņa: Ņujorkas Rakte — Toronto DV. Jaunatnes basketbols — Jarvis Collegiate sporta hallē, 495 Jarvis St.

18. aprīlī, plkst. 17,00 - Latviešu seno kāzu parażu uzvedums Northern Secondary School, 851 Mt. Pleasant Rd. (Z. no Eglinton).

18. aprīlī, plkst. 20,00 — DV dienu lielā balle — Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

19. aprīlī — Brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums pl. 15 Sv. Andreja b-cā, Carlton & Jarvis.

19. aprīlī — plkst. 5,30 DV dienu biedru vakars DV namā. Iepriekšējā pieteikšanās LA birojā EM 8-0792.

KIPRAS FRONTĒ BEZ PĀRMAIŅĀM

Brīvā pasaule cerēja, ka starptautiskās armijas iesaistīšanās Kipras konfliktā spēs aizkavēt pilsoņu karu salas grieķu un turku iedzīvotāju starpā. Pagaidām tas nav noticis un nav nekādu cerību, ka nākamo trīs mēnešu laikā tas notiks. Valstis, kas iesaistījušās Kipras palīdzības darbā, saprot, ka trīs mēnešu laikā nekas netiks panākts, un ir apsolījušas Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram U Tantam, ka savus spēkus atstās un financiāli palīdzēs līdz tam laikam, kamēr Kipras problēma būs atrisināta.

Kopš Apvienoto Nāciju karaspēka ierašanās grieķu un turku savstarpējās cīņas nav beigušās. Politiskajai koordinācijai nav bijuši cerētie panākumi.

Stāvoklis Kiprā ir tāds, ka grieķi un turki, Apvienoto Nāciju spēkiem noskatoties, var savā starpā cīnīties līdz tam brīdim, kamēr vai nu starptautiskai armijai tiek dotas tiesības karojošās puses atbruņot, vai līdz tam, kamēr Kipras prezidents Makarioss atņems ieročus grieķiem. Tam notiekot, turki ir solījušies nolikt ieročus paši.

Sarunās ar Kipras krizē iejaukto valstu diplomātiskiem pārstāvjiem U Tants paskaidroja, ka pašreizējā policijas armija nav skaitliski pietiekama miera un kārtības atjaunošanai salā. U Tants prasa vairāk karavīru no Somijas, Īrijas un Zviedrijas. Visas valstis arī apsolījušās palīgspēkus sūtīt. Bet, līdz tam laikam, kamēr politiskā situācija nemainās, arī militārā paliks tā pati.

Līdz šim grieķus un turkus no karošanas mēģināja atturēt 7000 angļu karavīru. Šis skaits tagad samazināts uz pusi, bet, ja ģenerālsekretāra U Tanta priekšlikumi īstenojas, starptautiskai armijai Kiprā būs 7500 vīru.

Pašreizējais budžets paredz, ka Apvienoto Nāciju armija Kiprā uzturēsies trīs mēnešus. Ir jārēķinās, ka šis laiks būs daudz ilgāks. Sav. Valstis, Anglija, Kanada, Zviedrija, Norvēģija un pat Šveice un Rietumvācija ir solījušās segt izdevumus nākotnē.

Hamiltonas latviešu jaunie ta lanti pēc priekšnesumiem Vanadžu kopas 5. aprīļa sarīkojumā. Uzņēmumā no kreisās: Hamiltonas DV nod. pr.ks J. E. Breikšs pateicas parādes vadītājam Z. Upītem par teicami veikto darbu, pasniegdams DV KV velti. Tālāk redzama jauno talantu grupa, kas kuplināja sarīkojumu ar teicami sagatavotu programmu.
(Raksts 4. lappusē).
Foto E. Šulcs

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, moderna apkure, garāža. Kopīgā cena $ 18.000,-. Iemaksa — $ 3.500,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, eļļas apkure. Kopīgā cena $ 16.500,-, iemaksa $ 2.500,-. Atlikums uz 1 atklātu 10 gadīgu obligāciju.

O'CONNOR DR. - COXWELL: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, moderna apkure, garāža. Kopīgā cena $ 13.500,-, iemaksa $ 4.000,-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Vitauts Labsvīrs

MEKSIKA BEZ PLĪVURA

Te nu tā izpletās mana priekšā — pasakainā zeme dienvidos aiz robežas, par kuru bija tik daudz dzirdēts par tās skaistumu, mūžam zilo debess jumu, lētumu un priecīgo dzīvi. Biju ko lidzigu dzirdējis par orienta zemēm, bet tur atradu nabadzību, cilvēciskas traģēdijas, naidu un saimnieciskas problēmas. Tādēļ, uz Meksiku dodoties, atstāju rožainās sapņu acenes un pasaku plīvurus mājās, lai skatītu šo zemi tās ikdienā, cilvēciskajos trūkumos un nepilnībā.

Ne dabu, ne likums tā nav izkārtojis, bet gan pati dzīve gadu tūkstošos, ka ir divas, krasi pretējas meksikāņu pasaules — pilsētu un lauku. Ārkārtīgi primitīvajam dzīves veidam Meksikas laukos, kur bieži salmu būdās cilvēki un mājlopi dzīvo zem vienas jumta, kur attālākajos zemes kaktos no civilizācijas nav vairāk uzsūkts par cigareti un Koka Kolas pudeli, pretstatā vēroja jam vidus un turīgāko šķiru dzīvi lielākajās pilsētās, kā Mexico City, Menterey un Pueblā. Dienvidnieciskā mentālitāte prasa āriskību, atklātu dižošanos, zināmu spīdēšanu. Ja kādam kas pieder, tad laistās viss: no automašīnas līdz kurpju purniem. Turistu apmulsina šī zābaku spodrinātāju armija, kas to vajā visur: parkos, ielās, restorānos, bāros. Bet meksikānim tā ir neatņemama, maza daļiņa viņa dzīves uztverē. Būdams turīgajā, progresīvajā Pueblā, novēroju pilsētas skaistajā parkā, ka šī kurpju spodrināšanas manija ir kāda veida dižošanās, tikpat kā puķe svārku pogcaurumā: turiga izskata tirgotāji un ierēdņi, kas atpūtās parka ēnainajos solos, ļāva katram jaunpienākušam kurpju spodrinātājam jau tā spīdošo apavu pāri nospodrināt par jaunu.

Meksikas dzīves ritmu, tās krāsaino koloritu, tāpat kā Itālijā, vislabāk var novērot divās vietās: tirgos un pilsētu ielās. Tie ir divi pulsi, divi centri, ap ko rotē meksikāņu dzīves. Šeit arī var novērot kādu spilgtu meksikāņu talantu: tirgošanos. Šo mākslu mācās drīz pēc iemācīšanās staigāt. Mazie zēni liekas paši veiklākie tirgotāji: tie ir kustīgi un šaudās kā zivis starp pieaugušajiem. Tirgošanās vēl turpinās, kad bērnam jau sen vajadzētu būt gultā. Ap pusnakti tos vēl redz skraidam apkārt, piedāvājot saldējumu vai auglu sulu. Kad pēc pusnakts restorānā ēdu novēlojušās vakariņas, redzu kādu 8—10 gadīgu tirgotāju iesnaudušos uz restorāna kāpnēm, ar sažņaugtu saldumu paplāti rokās. Stundu vēlāk kādā Monterejas bārā divi vēl mazāki zēni, katrs pie savas rokas turot, ieved aklu ielas mūzikantu. Aklais sulīgā baritonā dzied par mīlu un Meksikas sauli. Kāda ironija! Varbūt pats sauli nekad nav redzējis. Abi mazie pavadoņi vienaldzīgi pie tuvākā galdiņa sāk kauliņu spēli. Kad jādodas tālāk uz nākamo bāru, abi zēni no aklā saņem pa naudas ripiņai. Lieku monētu nopelnīt grūti, un ja tāda izdevība rodas, ne viens no šiem agrajiem naudas pelnītājiem to nepalaidīs garām. Ja pircējs pārskatās un iedod puikam kādu peso vairāk, tad zēns, acis nepamirkšķinājis, ieslidinās savu kabatu dzelmēs. Tūrists, protams, ir zelta bedre mazajiem Meksikas puikām. Kaut tā būtu slavena viesnīca vai pazīstamas naftas sabiedrības degvielu pildītava, acis celotājam jātur vaļā ik mirkli. Degvielu pildot, bieži uz skaitītāja atstāta zināma summa, kuŗai veikli pieskaita pašreizējo pirkumu. Tirgošanās un piedāvāšana ir vairāk zēnu monopols, bet ir vietas, kūr piemīlīgas piedāvā un tūristu bezcerīgi aplenc bars mazu meitenu, savā neatlaidībā nepaliekot tālu iepakaļ zēniem. Ārzemniekiem šajā zemē ir gandrīz tikai viens vārds „Inglese" (anglis). Inglese ir tas, kas neprot spāņu valodu un no kā var dažādos veidos izvilināt naudu. Inglese, protams, ir arī muļķis un maksā tik, cik ir pirmo reizi prasīts.

Meksika un mūzika ir gandrīz viens jēdziens. Kas gan spētu šīs ielu mūzikantu divīzijas izskalīt! Tos redz jau agrās rīta stundās bāros un krogos, kuŗos mēdz sizkerties vēlīnie dzērotāji. Jautrie dzērotāji ir šo ielas mūzikantu stabilākais maizes riecens.

Sievietes skaistums Meksikā ir sasniedzis gandrīz pilnību. Par tumšacainajām meksikānietēm skaistākas sievietes neesmu nekur redzējis. Protams, ne katra meksikāniete ir skaistule. Tāpat kā tuklās Bretaņas sievas atšķiras no slaidajām, šarmantajām parīzietēm, un vīnietēm ir maz līdzības ar rupjajām Kārintijas zemniecēm, tāpat starpība ir neiedomājami liela starp galvas pilsētas skaistulēm un primitīvajām indiāņu sievām. Dienvidu puķes strauji, bet krāšņi uzzied un tikpat ātri novīst. To arī apzinās meksikānietes un mēģina tikt sievas kārtā, gandrīz pašas būdamas vēl bērni. 15, pat 14 gadus vecas tās jau auklē bērnus.

99 proc. meksikāņu ir melnmataini. Varētu domāt, ka viena otra meksikāniete, tāpat kā italietes, mēģinās krāsot matus blondus. Krāsoti arī mati tiek, bet — vairāk to dara Meksikas vīrieši, ne sievietes. Puebias universitātes studentu starpā melnmatainu studentu ir vairs tikai kāda puse. Otra puse skraida apkārt tumši blonda, spilgti kontrastējot ar melnajām, kuplajām uzacīm. Kad pagāju garām kādam veikalam Vera Cruz, paliku nevilšus stāvam. Ko es redzēju? Veikalā bija pārdevējs — plikgalvis. Pirmais plikgalvis Meksikā. Saulei tomēr laikam liela nozīme matu segas saglabāšanā. Beļģijā, Vācijā, Zviedrijā un Francijā ir pierasts redzēt jaunus vīriešus bez matiem vai ar plānu virskārtiņu, jo tālāk uz dienvidiem — jo retāk.

Meksikā ir reti kāda nasta, ko sieviete nenestu uz galvas. Vai tas būtu spāniskais mantojums? Bet šāsdienas Spānijā sievieti, kas nestu nastu uz galvas, var redzēt ļoti, ļoti reti. Biežāk gan Portugalē. Šo ikdienas mākslu mācās jau mazas meitenes, trauku vai nastu ar roku pieturot. Vecākās sievietes pat biezajās tirgus drūzmās izvijas caurī, ar roku nepieskaroties paplātei, kurvim vai ūdenstraukam, kas to novietots uz galvas.

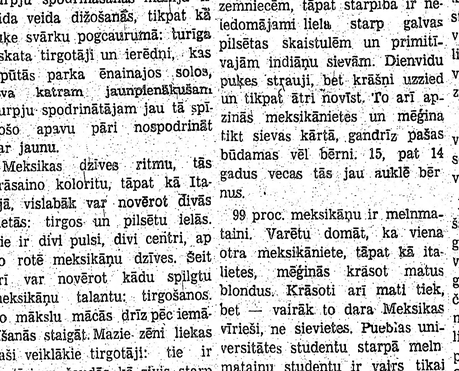

Zemnieka lapu būda. Foto V. Labsvīrs

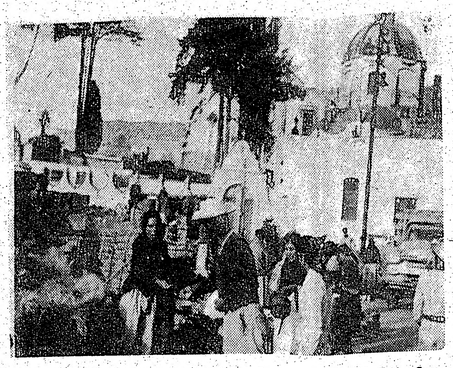

Tirgus Meksikā. Foto V. Labsvīrs

Meksikas zemnieku labākais palīgs, bet autobraucēja lielākās briesmas naktī ir ēzelītis — burro. Šis stūrgalvīgais radījums, kam parasti ļauj ganīties nepiesietam — un Meksikā žogi ir retums — tieši naktīs labprāt apstājas šosejas vidū. Pret taurēšanu viņš reaģē tikai lēnām; pret to viņš ir notrulināts, jo meksikānis ar taurēšanu neskopojas. Apbrīnojama ir šī mazā, paniknā lopiņa izturība un darba spējas. Man reizēm iešaujas prātā, ka tas, varbūt, slēpjas viņa speciālā „dietā". Esmu redzējis burro notiesājam ne vien papira gabalus, bet pat pussapuvušas papes kārbas . . .

Zapaya, tejocote, papagaya, gerayaba, tarmandino, pino uvas ir tikai daži no tiem vārdiem, kuŗus var lasīt pie auglu sulu stendiem Meksikā. Patiešām, iz vēle auglu sulās šeit ir ārkārtīgi liela. Un tomēr — viens no visvairāk dzertiem dzērieniem šajā zemē ir Koka Kola . .

Meksika ir kafijas ražotāja valsts, bet kafejnīcā kā kaut ko sevišķu piedāvā — Nestle pulverkafiju.

Katras Meksikas bankas priekšā stāv kāds uniformēts, ar smagu pistoli apbruņots virs. Dienvidmeksikā var redzēt vīrus staigājam apkārt ar gariem dunčiem pie sāniem. Meksikāņi tomēr nav tik bīstami, kā varētu likties. Caurmēra meksikānis ir pat ļoti draudzīgs ārzemniekiem. Savienoto valstu robežas tuvumā ir veca, maza, bet interesanta pilsētiņa Cervallo. Kad šeit apstājos slāpes dzesēt pie pudeles alus, drīz vien meksikāņi mani aicināja aprunātīes un nogaršot citus viņu dzērienus. Šāda aina ir ļoti parasta Meksikā. Ja nu vēl paslavē viņu skaisto zemi un atvadoties katram paspiež roku, tad draudzība iegūta. Šo roku „triku" esmu lietojis vairākkārt un tā iedarbība ir apbrīnojama.

Divus vārdus Meksikā dzird biežāk kā citus: „revolūcija" un „progress". Īstenībā ne vienu, ne otru var daudz manīt. Tie ir tikai iemīļoti saukļi. Meksikā ir neskaitāmi revolūcijas piemineklī; ielas, bulvāri, laukumi, pat dāmu apakšveļa, spiestuves un apavu veikali ir nosaukti šajā vārdā. Īstā revolūcija, ievērojamākais notikums Meksikas jaunlaiku vēsturē, bija starp 1910. un 1920. gadu, bet tās idejas un mērķi vēl nav aizmirsti, un tos piemin katrs nākamais prezidenta amata kandidāts. Progress, protams, ir relatīvs jēdziens, un tas ir dažāds katrā valsts dalā. Nevarētu daudz par progresu runāt, vērojot Monterejas taksīšus — daļa no tiem vēl vienmēr ir „A" modeļa fordiņi. Kā tie vēl itin veikli kustas uz priekšu, izskaidrojams ar meksikāņu talantu mechanikā. Par progresu varbūt, varētu runāt, vērojot divstāvu māju būvi Saltillo provincē. Kur agrāk ķieģeļus uznesa ar nestuvi otrā stāvā, tagad viens virs paņem ķieģeli uz lāpstas un pamet otram nākamā stāvā. Ko citās zemēs paveic ar mašīnu, to meksikānis ar roku, un varbūt tikpat ātri!

Spāniskais mantojums saredzams vēršu cīņu arēnās, tāpat baroka baznīcās un katedrālēs. Tūristu apmeklētākā ir Meksikas katedrāle, kuŗas celtniecība ilgusi 300 gadus. Tā ir viena no lielākajām un skaistākajām katedrālēm Amerikā. Tās iekšpuse ir pārbagāta ar zeltu, sudrabu un dārgakmeņiem. Tā ir viena no bagātākajām baznīcām pasaulē. Tās altāris ir viens no lielākajiem zelta altāriem pasaulē. Tā ir viena no vecākajām baznīcām Amerikā. Tās celtniecība sākusies 1573. gadā. Tā ir viena no lielākajām baznīcām pasaulē. Tās celtniecība ilgusi 300 gadus

U SAVUS IPAŠUMUS!

COXWELL: Atsevišķs 5 is-
galovs, moderna apkure, ga-
3.500,-, iemaksa $ 4.000,-.

EKIEM UZ 3 GADIEM UZ
IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

AS PROBLĒMAS

GLIJAS

snieku pakalpzīšanos u. c. kāzu
zdarībām, tās visas noslēdzot ar
„Tūdaliņu".

★

Bradfordas sporta klubu Trim-
da aktīvitātē laikam nepārspēs
neviena cita latviešu sporta or-
ganizācija Anglijā. Jau kluba
biedru skaits ir visai prāvs — 83,
un pie kluba pastāvošā galda te-
nisa senioru vienība aiztecējušos
gados sasniegusi tīri fantastiskus
rezultātus — no pēdējās — 8.
līgas — līdzīgā gadu skaitā „uz-
cīnoties" līdz 1. līgai un pašreiz
ierindojoties tajā galvgala gru-
pā. Sportistu klusā vēlēšanās to-
mēr ir nākotnē izcīnīt Bradfor-
das līgas meistarnosaukumu. Ar
ļoti labiem panākumiem tekoša-
jā sezonā debitējusi arī galda
tenisistu 2. vienība, kas komplek-
tējas no jaunāku gada gājumu
sportistiem.

Pie kluba pastāv arī volejbola
un basketbola vienības. Volejbo-
listi, kas pašreiz ir Visanglijas
latviešu meistari, pieteikuši nā-
kamai sezonai savu līdzdalību
arī Ziemeļanglijas līgā, un ja vi-
ņi uzrādīs to pašu cīņas sparu,
ko galda tenisisti, par panāku-
miem nebūtu ko šaubīties.

VECTĒVA ZINTIS

Par pesimismu un pozitīvismu

Pesimisms nav jaunākā nezāle
mūsu kultūras dārzā. Daudz
skumjāk jau ir tad, ja esam po-
zitīvisti, bet mums trūkst jebkā-
da dziļāka kultūras ideāla.

Par augstāko mērauklu

Pasauli no bojā ejas nepasar-
gās ne atombumbas, ne raķetes,
nedz liekuliga runāšana štarptau-
tiskos forumos, nedz veco tir-
gu paturēšana vai jaunu iekaro-
šana, bet tikai radošā un vieno-
jošā gara atdzemdināšana un
pacelšana viņam pienākošā goda
vietā; atzīstot dievišķā gara pri-
oritāti un kristietību par augstā-
ko sadzīves mērauklu.

Par romantismu un lēnu miršanu

Dzīves ikdienas videi aizvien
der piemaisīt zināmu devu ro-
mantisma, lai nejautu iesūbēt
mūsu ilgām, kas ir dvēseles dzī-
vības uzturētājas. Ja kāds pa-
metīs novārtā romantismu un
atvairījis no sevis visas ilgas, —
tas notiesājis uz lēnu miršanu
arī pats sevi.

Par lielu un skaistu mīlestību

Liela un skaista mīlestība nav
dalāma sīkdaļās, tā ir nesadalīta
harmoniska vienība. Tā līdzinās
kādam lieliskam mākslas dar-
bam — kuram nekā vairs neva-
ram ne pielikt, ne atņemt.

Par dzīvošanu bez sajēgas

„Ja dzīvojam, tad mums arī
jāzin, kam dzīvojam," — tā savā
laikā izteicies Dostojevskis. Šie
dižā domātāja un rakstnieka
vārdi vēl jo nozīmīgāki kļuvuši
mūsu dienās, kad dzīvojam lie-
liskas technokratijas laikmetā,
bet vēl joprojām neesam apgu-
vuši sajēgu — kam īsti dzīvo-
jam?

Par šaubīšanos

Šaubības gan ir cilvēcīgi, bet
tomēr ļoti bīstami. Nekas tā ne-
saēd cilvēka dvēseli kā šaubu
rūsa . . .

Par sveicieniem no dzimtenes

Dažreiz naktī, pa sapņiem, es
redzu un dzirdu kīviti vaidam.
Un kad es pamostos no šī sap-
ņa, tad zinu, ka dzimtene ir svei-
cinājusi mani. Un tad es esmu
bezgala laimīgs un arī — bezgala
nelaimīgs.

Par saulainu dienu un tumšu nakti

Gaišā, saules pielaistītā dienā,
dažreiz grūtāk atrast prieku ne-
kā tumšā naktī. Saule var gan pa-
cilāt mūsu labsajūtu, bet dvēse-
le tai pašā laikā var palikt
vientuļa un skumja.

Vai dažkārt nav tā, ka vissīkā-
kā zvaigznīte nakts tumšajās
debesīs sagādā dvēselei vairāk
gaismas nekā gaiša, saules pie-
laistīta diena? **Edvarts Tūters**

Aina Zemdega

ANTONINAS VAIVODES KONCERTS SV. JĀŅA BAZNĪCĀ

Pagājušās svētdienas pēcpus-
dienā Sv. Jāņa ev. - lut. draudze
Toronto bija rīkojusi Antoninas
Vaivodes garīgās mūzikas kon-
certu — pirmo savā jaunajā
dievnamā. Dziedonei šai sezonā
tas bija viņas otrs koncerts To-
ronto un viņa mums vēl labā at-
miņā ar savu plašo, skaisto balsi
un mākslinieciski kvalitāti izpil-
dījumā.

Sēžot jaunajā, ar gaumi plāno-
tajā baznīcā, kur jaunums ne-
spīd kā spoža nauda, bet klusi
atviz to mīlestību un darba
prieku, ar kādu tā celta, un, gal-
dot koncerta sākumu, likās —
dailā apkārtne būs skaists logāts
augstvērtīgam mūzikālam bau-
dījumam. Bet daudz cerot, vilša-
nos vienmēr izjūt skaudrāk. So-
reiz to sagādāja tīri tehnisks
apstāklis — stabuļu ērģeļu trū-
kums. Tās aizstāja elektroniskās
jeb tā sauktās elektriskās
ērģeles ar telpā izvietotiem skaļ-
runiem. Iespējams, ka, eksperi-
mentējot ar skaļruņu novietoju-
miem un pārējām šī elektriskā
instrumenta mechaniskām ierī-
cēm, var iegūt labāku skaņas kva-
litāti un izlīdzināšanos telpā, ku-
rā liekas būt sevišķi laba akusti-
ka. Tomēr, baznīcas mūzikas
mīļotājiem un sapratējiem jaun-
iegādātais instruments nekad ne-
dos to īsto, senlaicīgo, ar bazni-
cas tradicijām saaugušo reliģis-
kās mūzikas pārdzīvojumu, ko
spēj dot stabuļu ērģeles laba ēr-
ģelnieka rokās.

Visvairāk skumdina tas, ka šīs
„īstās" ērģeles nav paredzētas
arī nākotnē, ja arī sākumā būtu
bijis jāsamierinās ar to, ko at-
ļauj līdzekļi. Sevišķi žēl vēl tā-
dēļ, ka Sv. Jāņa draudzei ir tā
laimīgā priekšrocība, ka tās ilg-
gadīgā ērģelniece Edīte Timer-
mane ir augsti vērtējama māk-
sliniece, kas saviem ērģelnieces
un pavadītājas uzdevumiem pie-
iet ar retu nopietnību, pie tiem
rūpīgi strādājot, pavadījumu ap-
zinoties kā svarīgu, vitālu mūzi-
kālā priekšnesuma daļu.

Koncerta pirmā puse, kas likās
sastādīta it kā meklējot piemē-
rotāko dotajiem apstākļiem,
daudz zaudēja, abām mākslinie-
cēm nopūloties atrast iespējami
labāko veidu mākslinieciskajam
sniegumam. Tomēr nevar nepie-
minēt ļoti skaisto Dibuā (Du-
bois) „Adoramus te Christe"

Otrā daļa šķita atraisītāka. Iz-
vēlētie Bacha un Hendeļa darbi,
dziedones balss materiāls, rutīna
un mūzikālā varēšana deva
daudz vērtīgu brīžu un pilnam
saistīja klausītāju uzmanību. Kā
šādos koncertos parasts, gribē-
jās dzirdēt kādu ērģeļu solo, kas,
saprotamu iemeslu dēļ, izpalika.

Ja koncerts, par spīti visam,
spēja pacelties pāri ārējo apstāk-
ļu radītajiem šķēršļiem, tad
visi nopelni dziedonei un viņas
rūpīgajai pavadītājai Editei Ti-
mermanei.

JAUNAS GRĀMATAS

DIVI ORIĢINĀLDARBI

Iznākuši 2 latviešu rakstnieku
oriģināldarbi. Apgāds Grāmatu
Draugs, ASV, izdevis Kanadā
dzīvojošā autora Artūra Voitkus
romānu Tev nebūs . . . un Zviedr-
rijas latviešu rakstnieka Kon-
stantīna Raudives novelju krāju-
mu Dzīvības bads.

J. Rupeiks ASV pieteicis, ka
drīzumā iznāks viņa Laikmetīgas
tautas dziesmas.

Lindas Druvas stāstus bēr-
niem — Pa saulainām tekām,
izdevis Vaidavas apgāds, ASV.
Grāmatā ievietoti pavisam 15
stāstiņi, kuŗos notēloti meiteņu
piedzīvojumi Latvijā dažādās vie-
tās visos gada laikos

Latvju Grāmata, ASV, publi-
cējusi Dr. Davida Biskapa 234
lappušu atmiņu romānu Jauno
siržu sapņi un likteņi.

Klāra Zāle

APLIECINĀŠANAS GADI

Nedomāju, ka šie ir žēlastības gadi,
Jo nav nekāda žēlastība,
Ja jādzīvo —
Zinot mīļotos mocekļu ceļos,
Dzīvība vērmelēs vēršas,
Tikko pieskaras atvērtai brūcei,
Kuŗu nav dziedināt ziņas;
Tik lūgsna: Lai žēlastība nāk!
Lai ātrāk nāk —
Lai nekavējas tik ilgi! —
Šie ir apliecināšanas gadi,
Lai arī izmisuma pīšļos
Nezaudējam
Viņa vaiga redzēšanas.

MĀRTIŅA ZĪVERTA LUGAS KURRPURRU IZRĀDE

4. aprīlī DV Kanadas teātŗa uzvedumā.

Toreiz, kad ļaudis vēl tik
daudz neceļoja pa pasaules kon-
tinentiem kā tagad, runāja, ka
tālajā Austrālijā neesot ne pu-
ķēm smaržas, ne putniem dzies-
mu. Tā ļaudis nezināja, vai tas
tiesa, vai nieki. Un kā tur
ir, to redzējuši tikai tie, kas
turpu devušies. Izrādas, ka tuk-
snešainā kontinentā daudz kā
neparasti krāšņa. Arī domu un
fantazijas ierosmei. To saskati-
jis lugas Kurrpurru autors M.
Zīverts. Viņš kādu laiku pavadī-
jis Austrālijā, un savādās zemes
iespaidā radusies Zīverta jaunā-
kā luga, varbūt skaistākā no
pēdējos gados rakstītām.

Lugā dzied savāds putns Kurr-
purru, kas kā cilvēka liktenis
nekad nestājas tā priekšā, bet
negaidīts, kaut neredzams, sauc
tur, kur zemes būtnei jādodas.

Austrālijas debesis esot lie-
las un plašas, zvaigznes redza-
mākas un daudz spožākas. Tās
ar saviem likumiem sprauž ceļa
zīmes Zīverta lugas personām un
liek tiem gan pazemīgi, gan ne-
apzinīgi gaismotām zīmēm se-
kot.

DV Kanadas teātŗa ansamblis
gatavojis lugu gandrīz gadu B.
Zvaigznes vadībā. Laika sprīdis
un tēlotāju nopietnais darbs rā-
da rezultātus, kādi ne tik bieži
redzami vietējo ansambļu izrā-
dēs. Varbūt, ka šo izrādi varētu
saukt par labāko ansambļa dar-
ba posmā. Izrāde ir tīra; neska-
toties uz grūtajām lomām un
lugas nepārtraukto spraigumu,
kam autors nav devis atelpas
brīžus ne darbībā, ne lomu pār-
dzīvojumu virknē.

Klaidoni Antiju tēlo Dzintars
Pūpēdis. Viņš apzinājis lomas
pārdzīvojuma dziļumu Aprobe-
žodamies tēla ārējā izpausmē ar
kustības skopumu, tikpat kā bez
viena lielāka žesta, viņš tēlam
devis koncentrētu viengabalainī-
bu. Tā izceļas iekšējais pārdzī-
vojums, kas tēlotājam šai lomā
klusināts, bet spēcīgs. Vietām tē-
lotājs ķermeniski par statisku
(rokas nedzīvi gar sāniem);
vienmuļais runas veids pirmajā
ainā gan atbilst klaidoņa tēlam,
kas maz saskarē ar ļaudīm, bet
bez loģiskiem uzsvariem. Tē
dažreiz teksts zūd monotonās
runas plūsmā. Labākās vietas
Antijs lomā ārsta rikojumu sa-
ņemšana slimās Abigailas sāpju
lēkmju brīžiem; tāpat telefona
ziņojums par Abigailas nāvi.
Labs veikums D. Pūpēdim. —
negaidīts skatītājiem.

Liela izjūta Maijai Gaiķei Abi-
gailas lomā. Tēlotāja zina, ka ar
izjūtu vien skatuvē nepietiek. Tā
jāparāda un ar to skatuviskiem
izteiksmes līdzekļiem jāpārlieci-
na. M. Gaiķe to dara smalkjū-
tīgi, bez patētikas un pozas, uz
ko plašā dramatiskā loma varē-
tu pavedināt tēlotāju, kam balss
un kustība vēl pilnīgi neklause.
Tas bieži redzams skatuvē. Se-
viški ar tēlotājiem, kam patīk
dramatiskas lomas un kas domā,
ka viņi tām piemēroti. M. Gaiķe
ir brīva no šīm paražām, un tas
viņas tēlojumu padara simpatis-
ku. Ja pirmajā ainā tā nebūtu
tik vienkrāsaina un pret visiem
trim partneŗiem atiecībā viena
un tā pati, viņa varētu priecā-
ties, ka grūtā loma veikta go-
dam. Tas nav viegls uzdevums
tēlotājam, kam balss nevarīga
skatuves prasībām un ķermenis
neraisās katrai sajūtas izsauktai
kustībai. Bet lomu veikt palīdz
tēlotājas jau minētā lielā iejūta
un personības iezīmes.

Z. Upīte ārsta Garika lomā
bija apveltīts ar cilvēku mīlestī-
bu un objektivitāti, pleskaļoties
pacienta individuālajiem apstāk-
ļiem. Tēlotājam veicas šādās lo-
mās. Atklājot Antijam Abigailas
patieso veselības stāvokli, viņš
bija mazliet paskaļš. Garika cil-
vēku pazinēja attiecību pret An-
tija reaģēšanu gribētos redzēt
klusinātāku.

B. Zvaigzne ir labs raksturo-
tājs skatuvē. Kārtības sarga
zvaigžņu vērošana īsā atpūtas
brīdī un savdabīgi parādītais
naīvais apmulsums pēc tam bija
patiesi iespaidīgs.

Dekorācijas gatavojis mākslī-
nieks Kārlis Bērziņš. Lai mazā
skatuvē nav daudz efektu, rak-
sturīgais sniegts. Sevišķi pēdējā
aina ar sauso koku līdzās An-
tija sārtajam ugunskuram.

Ja arī lugā zvaigznes ar savu
gaismu pievirzas pavisam tuvu
cilvēkam un autors savij reālo
ar pasakaino neķiŗamā savijumā,
pēdējās ainas dekorācijās
zvaigznes pienākušas mazliet
par tuvu . . . Tā vien liekas, ka
darbojošās personas sāks tās
plūkt kā pieneņu ziedus.

Lugu M. Zīverts nosaucis par
modernu pasaku. Visām pasa-
kām nav laimīgas beigas. Arī
šai ne. Bet pasakas varonis An-
tijs tāpat kā senās pasakas tre-
šais brālis Antiņš silda garām-
ejēju pie savas sirds ugunskura,
un viņam līdzās pat tuksnesī
izkaltis koks tiecās pretim
zvaigznēm. **E. Kalniņa**

CIEMOS PIE PĒTERA ĒRMAŅA

Rakstnieks Pēteris Ērmanis š.
g. 14. martā pārcēlās no Ingol-
štates uz Delmenhorstas veco
ļaužu mītni Stephanusstift. Pēc
pārciestās slimības un dzīves-
biedres nāves rakstnieks bija
saguris. Viņam grūti nācās kār-
tot saimnieciskās un citas ikdie-
nas lietas. Ar mācītāja P. Ur-
dzes, mag. iur. Ad. Šilaes un Dr.
A. Rudzītes pūlēm tika izkār-
tota P. Ērmaņa pārcelšanās uz
Delmenhorstas veco ļaužu mītni,
kur vientuļais rakstnieks būs at-
brīvots no materiālām rūpēm un
baudīs pilnīgu apkopšanu. Gara-
jā ceļā rakstnieku pavadīja Min-
isteres latviešu ģimnazijas skolo-
tājs E. Silkalns, bet Delmenhor-
stas stacijā sagaidīja Delmenhor-
stas latviešu ev. - lut. draudzes
priekšnieks H. Robežnieks. Pie
ieejas mītnē Ērmani apsveica
mītnes vadītājs F. Meijers ar
kundzi, no latviešu draudzes pu-
ses M. Ozola k-dze ar ziediem,
mītnes latviešu komitejas priekš-
sēdis G. Kinstlers arī ar ziediem,
bet no „melnās iespiedumkrāsas
kalpiem" J. Lībeks, novēlot cie-
nījamam rakstniekam ne vien
labu atpūtu, bet arī vēl ražīgā
darba posmu latviešu literatūras
laukā.

Lieldienās pie P. Ērmaņa ie-
radās pirmie ciemiņi no Oldenbur-
gas, lai nodotu dažu organizāci-
ju sveicienus svētkos un sakarā
ar pārcelšanos uz jauno dzīves
vietu. No Latviešu centrālās kō-
mitejas sveicienu nodeva LCK
informācijas daļas vadītājs Val-
frīds Lēmanis, no Oldenburgas
latviešu komitejas sveica I. Lin-
de, bet no Daugavas Vanagu
Oldenburgas nodaļas — jaunat-
nes pārstāve Maija Bērziņa.

Filmoperātors V. Lēmanis uz-
ņēma filmā interviju ar P. Ēr-
mani. To pievienos filmai Latvie-
šu trimdas panorāma. Intervijā
Ērmanis pastāstīja par savu
braucienu ņo Ingolštates uz Del-
menhorstu un par pirmajiem
iespaidiem jaunajā dzīves vietā.
Nolasīja arī savu dzejoli, kas ti-
ka ieskaņots filmā.

Filmu Latviešu trimdas pano-
rāma pabeigs jau šinī mēnesī. Tā
būs latviešu trimdas dzīves do-
kuments ar paliekamu vērtību.

Raits Ritums

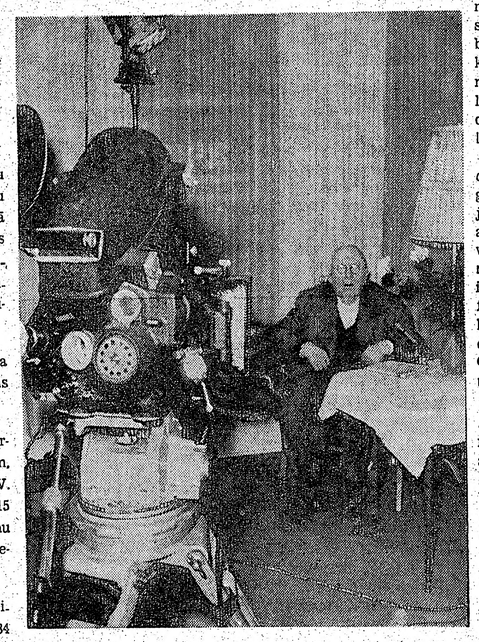

Rakstnieks Pēteris Ērmanis intervijā filmai Latviešu trim-das panorāma.

GARA VELDZEI

RAKSTNIEKU VAKARS UN IZSTĀDE MONTREĀLĀ

Dzīvojot laikā, kad tik daudz
ārēja raibuma un lēta skaļuma,
ir labi tie brīži, kad svešuma
ceļos var aizvērt kādas durvis un
justies latviskā vidē. Tāda dzija
labsajūta radās 4. aprīlī brāļu
Gemstu mākslas galerijā, kur
mākslinieku kopas „Latvis" iz-
stādei beidzoties, Montreālas
Latviešu biedrība bija noorgani-
zējusi rakstnieku vakaru.

Sarīkojumi Gemstu jaunajā
namā vienmēr ir tīkami, jo pašu
rosīgo tautiešu izstādēm gaumī-
gi iekārtotās telpas piešķir mie-
rīgi intimu noskaņu. Bija izstā-
dīti 27 latviešu mākslinieku dar-
bi.

Literatūras un mākslas mīļotā-
ji, kas bija pīlepildījuši telpu
līdz pēdējai iespējai, uzmanīgi
sekoja bagātīgai daiļdarbu devai.
Par klātesošiem rakstniekiem,
viņu darbiem un nodomiem in-
formēja biedrības priekšnieks
Em. Mazutis. Patīkami bija re-
dzēt viešņas no Toronto, kuŗas
līdzi bija atvedušas jauku cie-
nastu garam. LPB Kanadas ko-
pas priekšniece un latvisko tra-
diciju sirsnīgā apzinātāja Biruta
Senkēviča pacīlāti skandēja sa-
vas liriskās un patriotiskās dze-
jas un atzinās, ka gatavo divas
jaunas grāmatas. Dzejniece Velta
Toma, kuŗu montreāliešī pēdējo
reizi dzirdēja Jāņa Jaunsudrabī-
ņa piemiņas sarīkojumā, šoreiz
iepriecināja ar savām dzejām.
Sevišķi patika vēl neiespiestā —
par Sibeliusa mūziku — suņu
sprostā. Indra Gubiņa nolasīja
izjusti uzrakstītu fragmentu par
sievieti ar ledus sirdi no sagata-
vošanā esošā romāna.

Pašu māju literāro devumu
sniedzot, rosīgā rakstniece Irma
Grebzde arī iepazīstināja ar in-
teresanto izvilkumu no jaunie-
cerētā romāna „Izdeguši meži
nešalc". E. Mazutis iepazīstināja
ar jaunu dzejnieci, kuŗai ir ko
teikt — Elviru Leju, ko mont-
reāliešī pazīst par sabiedrisku un
skolu darbinieci E. Bickis kun-
dzi. Likās, ka viņai ir ko teikt,
un ar interesi jāgaida turpmākie
darbi. Artūrs Voitkus, kuŗa jau-
nākais romāns „Tev nebūs" tik-
ko nesen iznācis, klātesošos uz-
jautrināja ar asprātīgu humores-
ku Rakstnieku darbnīca.

Pēc priekšnesumiem biedrības
dāmu komitejas locekles pacie-
nāja rakstniekus un klausītājus
ar smaržīgu liepu ziedu tēju ar
medu un kviešu plācenīšiem.
Daudzi pieprasīja Toronto vieš-
ņu grāmatas un viņu autogra-
fus. Vēlāk rakstniekus pie sevis
bija aicinājis konsuls V. Tom-
sons ar dzīvesbiedri. Tur tika
pavadītas vēl dažas stundas pa-
tīkamās pārrunās par latviešu
kultūras un mākslas jautāju-
miem.

Paldies rakstniekiem un māk-
slinieķiem par viņu sniegto ga-
rīgo veldzi un Montreālas Lat-
viešu biedrībai par gādību, lai
šāds sarīkojums notiktu.

Milda Ozola

DOMAS

**Sabiedriski kultūrāls
žurnāls brīvu domu
izmaiņai.**

4 reizes gadā.
Burtnīcas cena $ 0.35,
gadam: $ 1.35.

**LATVIAN MAGAZINE
„DOMAS"
1214 N. Kedzie Avenue
Chicago, Ill., USA. 60651**

(41. turpinājums)

— Kam tad neprecaties? Ja jau viss norunāts, ved
mājās un cauri! Neesat nekādi padsmitnieki.

Ronalds no šīs sarunas jau sen bija baidījies. Kā
lai pasaka mātei, ka Elīna nav brīva?

— ē — tur — ē — tāda lieta . . . tāda . . . viņa zin'
. . . viņai vēl pie tiesas . . .

— Pie tiesas?! Tad jau nu gan ir no godīgajām, ja
ar tiesām darīšana.

— Ne jau tā, bet — tā . . . nu, tu zini . . . viņas gā-
mais vīrs . . .

— Vīrs?!

— Īsts nelietis! — Ronalds steidzās paskaidrot, bet
mātei vairs nekādas skaidrošanas nevajadzēja.

— Vīrs? Tad tu esi ar precētu sācis draudzēties?
Ar cita vīra sievu? Tad tādu tevi esmu izaudzinājusi! Ak
kauns, ak grēks!

— Bet viņa taču šķirsies!

— Šķirsies! Tā tad priekš šķiršanās tev tā nauda
bija jādod! Mans dēls sev sievu pērk! Kā pie mežoņiem!
Kā Abesinijā! Nez' cik tad nāk mārciņā?

Kāds itālis bija reiz mātei izstāstījis, ka bijis karā
Abesinijā un tur redzējis, ka abesiņi sievas pērkot tirgū,
un pie tam uz svara — jo smagāka, jo dārgāka. No
tā laika Tailoru māte to visiem stāstīja kā pasaules lie-
lāko mežonību.

Tai vakarā arī eglīte mātī un dēlu vairs nesalabinā-
ja. Ronalds jutās apvainots, bet māte pateica skaidri, viņa
tādu sievieti par vedeklu negrib, kas sieva būdama, so-
lās citam. Nelīdzēja Ronalda skaidrošana un Elīnas cil-
dināšana — māte palika pie sava.

★

Janvāŗa vidū Ronalds saņēma vēstuli no Bangas kun-
dzes. Vispirms viņa pastāstīja, ka jau tuvākajā laikā cer
Ronaldam nosūtīt apsolītās glezmas. Ronalds kādā no
pēdējām vēstulēm par to Elīnai bija atgādinājis. Tik tālu
vēstule bija skaidra un sakarīga, bet jo tālāk Ronalds la-
sīja, jo sāpīgāk sažņaudzās viņa mīlestības pilnā sirds.

— . . . šo es rakstu kā māte, kas mīl savu bērnu,
un kam sāp redzot, kā tas iet bojā. Elīna man nekad
nepiedotu, ja uzzinātu, ka esmu jums rakstījusi, un es
pilnīgi paļaujos uz Jūsu diskreciju, bet es cita padoma
vairs nezināju. Jūs esat vienīgais, kas Elīnu ne tikai
mīl, bet tai var arī palīdzēt.

Harijs ir vēl lielāks nelietis kā mēs visi sākumā
domājām. Viņš dara visu, lai prāvu kavētu un pierādītu,
ka Elīna bijusi vainīgā. Iedomājieties: viņš kaut kā
uzzinājis, ka Jūs bijis pie mums un dzīvojis Elīnas is-
tabā un ar to grib pierādīt, ka Elīna ir negodīga sievie-
te. — Elīna — negodīga! Vai Jūs kaut ko trakāku esat
dzirdējis?!! — Un Elīnas advokāts tagad atkal prasa
naudu, lai varētu Harija trakumus atspēkot. Viņam va-
jagot lieciniekus, un pierādījumus, un nezinu, ko vēl,
bet Elīnai naudas taču nav, un tagad viņa dilst kā sniegs
saulītē. Viņa ir par lepnu, lai Jums pati prasītu, bet
citas izejas es neredzu — — —

Ronalds tālāk vairs nelasīja, bet paņēma čeku grā-
matiņu. Čekam par $450.- viņš pievienoja īsu vēstulīti,
kuŗā lūdza Elīnu nekad neslēpt savas grūtības, bet uz-
ticēties viņam kā jau daždien savam nākamajam dzīves
draugam. Ja viņa to nedarīšot, viņš jutīšoties sāpināts.

Tad viņš iedomāja, ka Bangas kundze viņu bija zvē-
rinājusi klusēt un tāpēc piebilda, ka doma naudu sūtīt vi-
ņam radusies pati no sevis, jo Elīna tik ilgi par šķiršа-
nās prāvu neesot neko rakstījusi, ka viņam aizdomas, ka
advokāts nekā nedarot. Lai advokātu ar šo čeku pabikstot.

Šajā piektdienā Ronaldam pirmo reizi pietrūka nau-
das algām. Agrāk viņš vienmēr bija izticis pats ar savu
naudu un ar rezervi pietika, lai pāris nedēlas noturētos
virs ūdens. „GAUMES" pasūtinājums gan solīja peļņu,
bet lieko strādnieku algām un materiāliem nauda bija
jāaiznemas. Ronalds aizņēmumu bija aplēsis ļoti taupī-
gi, paļaudamies, ka arī viņam pašam vēl ir drusku savas
naudas. Bet piektdien, algas čekus rakstot, Ronalds ie-
raudzīja, ka nonācis bīstami tuvu kādai nepatīkamai ro-
bežai.

Vēlreiz pārskaitījis savas iespējas, viņš saplēsa Gus-
ta čeku. Izdalījis pārējiem, Ronalds pasauca Staldzi sā-
ņus.

— Gust — viņš teica, — iznācis muļķīgi. Bankā
man šodien vairs brīvas naudas nav. Vai vari pagaidīt
līdz nākamai nedēļai?

— Skaidrs! Bet kā tu tā, — nodzīvojies uz nulli?

Ronalds saviebās, gribēja ko asu atcirst, bet tad
iedomāja, ka Gusts nejautā aiz jaunuma. Viņš mēģināja
skaidrot, ka vainīga „GAUME", bet sevi domāja: ja
man vēl bijusi tā nauda, ko ajzdevu Elīnai, tad tāda
lieta negadītos.

Pirmdienā Ronalds jau no paša rīta devās uz ban-
ku un dabūja jaunu aizdevumu. Bankas pārvaldnieks
Ronaldu pazina jau gadiem un naudu dabūt nebija grū-
tību. Tikai sirds kļuva smaga, iedomājot, ka noguldīju-
ma vietā viņa kontā tagad parāds. Protams, to izlīdzi-
nās „GAUMES" pasūtinājuma peļņa, bet līdz tai vēl
vajāŗāki mēneši jāgaida. Līdz tam bija jādzīvo no bankas
žēlastības.

Dažas nedēļas pirms Lieldienām stāvoklis beidzot
sāka uzlaboties Daļa gatavo mēbeļu bija nodota un
„GAUME" nekavējās ar maksājumiem. Bez tam savas
lēses bija nokārtojuši arī daži kūtrākie privātie darba
devēji. Ronalds atelpoja un sāka nopietni domāt par
jaunās dzīvojamās mājas celšanu. Pa vasaru tai bija jā-
būt gatavai.

Ronalds par nodomu rakstīja Elīnai, bet jau pēc divi
dienām dabūja skumju atbildi, tagad viņa redzot, ka Ro-
nijs šo nemaz nemīlot. Ja mīlējis, tad būtu prasījis arī
šās padomu un ļāvis viņai izšķirt jaunās mājas stilu, ie-
kārtu un visu pārējo.

Ronalds steigšus aizrakstīja, ka nekā vēl nav pasū-
tījis, un lai Elīna neņemot viņam launā, bet rakstot
un norādot, kādas tās vēlēšanās. Vislabākais — lai brau-
cot pati apskatīt vietu un sarunāt ar arhitektu. Kad vēs-
tule bija nosūtīta, Ronalds nākamās trīs naktis gandrīz
vairs acu neaiztaisīja, baiļodamies, kā Elīna vērtēs viņa
pārdrošību.

(Turpinājums sekos)

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE

93½ Roncesvalles Ave.,
Toronto
Tel. LE 6-0143 (Le 5-4455)

LAWRENCE - AVENUE RD.
Moderna divstāvu dubultķieģeļu māja, ūdens - ejļas apkure, iebraucamais ceļš un garāža, divas modernas virtuves, divas modernas vannas istabas. Šo skaisto māju varat iegūt ar $ 3.000,- vai zemāku iemaksu. Lūdz zvanīt LE 6-0143.

HIGH PARK RAJONĀ
Atsevišķa dubultķieģeļu māja. 8 istabas divos stāvos. Divas modernas virtuves un divas vannas istabas. Moderni izbūvēta atpūtas telpa (recreation room) ar bāru. Iebraucamais ceļš un garāža. Pirmklasīga māja. Iemaksa $ 4.000. Zvanīt V. Muktam LE 6-0143.

JAMESON - KING
Apartamentu māju. 25 apartamenti. Cena mazāk kā $ 7.000,- par apartamentu. Tiešām retums. Ienākums no īrēm pārsniedz $ 30.000,- gadā. Visi dzīvokļi izīrēti, jo šīs ir viens no labākiem īres rajoniem Toronto. Lūdz zvanīt LE 6-0143 vai LE 5-4455.

RONCESVALLES - PEARSON
$ 2.000,- iemaksa atsevišķai divstāvu dubultķieģeļu mājai ar divām virtuvēm, divām vannas istabām, iebraucamo ceļu un garāžu. Ilgtermiņa obligācija. Zvanīt J. Veisam LE 5-4455.

KINGSWAY — dienvidos no Bloor.
Atsevišķa māja ar lielu dārzu. Ļoti patīkams dzīvokļu rajons. Ejļas apkure. 7 istabas divos stāvos. Zvanīt A. Kreitulniekam LE 5-4455.

WARREN PARKĀ
(Toronto rietumu daļā)
4 istabu atsevišķa māja maksā tikai $ 7.950,- Zvanīt LE 6-0143 vai LE 5.4455.

52 AKRU FARMA,
kam cauri tek upe. 65 jūdzes no Toronto. Ļoti piemērota tādiem, kas vēlas iekārtot vasaras mītnes. Iespējas sadalīt mazākos gabalos, tāpēc to var pirkt vairāki kopā un sadalīt savā starpā. Cena $ 3.900,-.

WASAGA BEACH
(Oakview Beach)
rajonā vasarnīca ar divām gultasistabām. Cena $ 3,800,- (vasarnīcu un gruntsgabalu ieskaitot). Zvanīt V. Muktam LE 6-0143 vai RO 7-6582.

WOODBINE - DANFORTH
Vienstāvu māja (bungalovs) 5 istabas ar izbūvētu pagrabu. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Ūdens - ejļas apkure. Cena $ 13.900,-, iemaksa $ 2.300,-. Zvanīt LE 6-0143 vai LE 5-4455.

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

TERVETES SKAUTU SVĒTKI

Tērvetes 19. skautu vienības Toronto 9. gada svētkus 5. aprīlī West End YMCAs svētku zālē sāka ar svētbridi, ko vadīja māc. A. Briedis.

Sekoja vienības vecāku padomes pr-ža A. Ancāna uzruna, kurā viņš pateicās visiem skautu labvēļiem — kā organizācijām, tā privātpersonām, kas sekmējušas Tērvetes skautu vienības mantu loterijas labu sarīkošanu. Tāpat viņš pateicās vienības vadītājiem par viņu pūlēm skautu audzināšanā latviskā garā un pasniedza katram vadītājam sarkanu rozi, kā vecāku padomes atzinības simbolu. Pēc valsts himnas, kas vareni izskanēja lielajā zālē, sekoja rinda apsveicēju, kuŗus ievadīja jendas skautu priekšnieks vad. A. Budrēvics, reizē arī pasniedzot māc. A. Briedim piešķirto skautu organizācijas pateicības zīmi — sauliti.

Gaidu jendas sveicienus nodeva vad. S. Ozola. No DV Kanadas valdes un apgāda sveica U. Maksiņš (aploksne), no DV Toronto nodaļas nod. pr-ks I. Zamlovskis (aploksne), no TLB V. Āpše (aploksne). Tērvetiešus sveica arī Seaton distrikta skautu pr-ks F. R. Morton, Gaujas gaidu vien. pr-ce vad. M. Vilka, Ventas gaidu vien. Hamiltonā pr-ce vad. G. Upīte, Saulkrastu gaidu vien. Niagarā un St. Katrīnā pr-ce vad. M. Masīte, Rīgas 72. skautu vien. pr-ks vad. A. Freibergs, Aiviekstes skautu vien. Hamiltonā pr-ks vad. E. Dāvidsons un Ventspils skautu vien. Londonā pārstāvis vad. v. A. Beitāns.

Rakstveida sveicienus bija sūtījuši Latviešu skautu pr-ks vad. A. Grigors, Konkordijas Zelmenis Toronto kopa (ziedi un aploksne) un Jelgavas 5. skautu vienība Sv. Katrīnā. Bez tam vienības labvēlis A. Tīcmanis bija atsūtījis savu velti — pārvalku vienības karogam.

Sekoja vienības pr-ka vad. Edm. Ozola īss pārskats par Tērvetes 19. vienības darbību. Vienības dalībnieku skaits ir audzis un vienībā līdztekus skautisma darbam tiek pievērsta uzmanība jauniešu audzināšanai kristīgā garā, un viens Tērvetes mazskauts ir saņēmis attiecīgu kanadiešu apbalvojumu kā pirmais Kanadas skautu jendā.

Vad. Edm. Ozols arī uzsvēra, ka šie svētki tiek rīkoti audzinātāju un ne audzinātāju labā un, asistējot J. Treimanim, apbalvoja sekmīgākos mazskautus.

Rakstnieces B. Senkevičas dāvāto naudas balvu par labākām zināšanām par Tērveti saņēma Artūrs Stiebriņš, kuŗu arī paaugstināja par pirmnieku. Uzvarētājs Lieldienu olu krāsošanas sacensībās Guntis Bērziņš saņēma grāmatu un iegūtās divas darba zīmes. Vienu darba zīmi saņēma arī Pēteris Ancāns Balvu ieguva arī labākā saime pag. gadā — Ozoli.

Sekoja labi sagatavota programas daļa, ko ievadīja viesi — Jelgavas skautu un Saulkrastu gaidu vienību Niagarā un Sv. Katrīnā tautas deju kopa „Mazdancis". Viņu labi nodejotām tautas dejām sekoja ilgi aplausi, un mazie dejotāji un viņu vadītāja A. Celma saņēma katrs pa ziedam kā simbolisku pateicību no tērvetiešiem.

Skautu pulciņš vad. A. Brūmeļa vadībā sniedza interesantus vingrojumus ar nūjām. Roveru vad. J. Deksnis uzjautrināja klausītājus ar humoristisku stāstījumu un pēc tam mazskauti demonstrēja kādas nelaimes visbiežāk zēniem notiek un kā tādā brīdī vislabāk palīdzēt.

Jauku un līdz šim nedzirdētu mūzikālu priekšnesumu bija sagatavojuši trīs Ķivlenieki, no kuŗiem viens ir mazskauts, otrs skauts un trešs vecskauts Tērvetes vienībā. Spēlējot senlatviešu kokli un kādu modernu mūzikas instrumentu, šis trio nodziedāja vienu mazskautu un divas tautas dizesmas, kuŗām sekoja ilgi aplausi.

Programmas beigu daļā bija filma no Pasaules lielās skautu nometnes Griekijā 1963. gadā, ko rādīja latviešu skautu ilggadīgais draugs Sids Harvejs (Sid Harvey), kuŗš pats bija šinī nometnē piedalījies.

Nobeigumā vienības pr-ks Edm. Ozols sirsnīgiem vārdiem pateicās māc. A. Briedim, „Mazdancim" un pārējiem programmas izpildītājiem, kā arī vecāku padomei un viesiem.

Čaklās vecāku padomes dāmas bija rūpējušās par cienasta galdiem blakus telpās. Kas vēlējās, varēja arī izmēģināt kājas valša taktī.

Svētku zāles vienā stūrī bija gaumīgi iekārtota mazskautu un skautu darba skate, kuŗu pārzināja vakara programmas vadītājs, vad. J. Treimanis. Vakars pagāja sirsnīgā draudzībā, līdz, visiem saslēdzoties draudzības lokā, lokā, izskanēja beigu dziesma „Aijā, žūžū" un vakara lūgšana.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

Latviešu lauksaimnieku biedrības gada sapulce 18. aprīlī pl. 8 vakarā, Dundalkas pilsētas nama apakšējā zālē. Pēc sapulces izrādīs ALAs archīva pārziņa Mārtiņa Šlesera uzņemto un godalgoto krāsu filmu par dziedātājiem putniem. Pēc filmas grozīsim vakars.

SELONIJAS KAUSA IZCIŅA

18. aprīlī DV dienu ietvaros Toronto notiks Selonijas kausa izcīņa basketbolā starp ASV latviešu meistarvienību Ņujorkas Rakti un Kanadas meistarvienību Toronto DV.

ASV latviešu meistarvienība Ņujorkas Rakte spēlēs šādā sastāvā: A. Baltgalvis, A. Ārens, E. Ārens, J. Pelkaus, A. Karlsons, A. Berķis. M. Līdacis, J. Brikmanis. Vienības vadītājs U. Vipulis.

Kanadas meistarvienības Toronto DV basketbolistu izlases vadītājs R. Kadiķis informē, ka Kanadas izlases vienībā spēlēs: A. Richters, E. Petmanis, A. Savickis, J. Brikmanis, J. Dulmanis, L. Timermanis, J. Vilmanis, V. Treiguts, J. Bramanis, J. Daugavietis.

Kā redzams no abu vienību sastāviem abās vienībās iedalīti daudzi jaunās paaudzes spēlētāji.

Kurmītis

Pulcēsimies
DV dienu ballē

Daugavas Vanagu dienu balle notiks sestdien, 18. aprīlī, pl. 8 vak., Columbus lielajā zālē.

Sarīkojumā spēlēs iecienītā Z. DANA Dance Band mūziķi. DV sporta kluba darbinieku vadītajā bufetē varēs saņemt plašā izvēlē atspirdzinājumus. Ari Toronto vanadzes gatavojas sniegt ko no sava viesmīlīgā galda.

Lielajā ballē satiksies ciemiņi no latviešu centriem ASV un Kanadā

Tautiešī!

Ja jums kaut kas jāiegādājas vai arī vajadzīgs **lietpratēju** darbs, tad lasiet **sludinājumus** mūsu laikrakstā. **Jūs** noteikti atradisit latviešu veikalu vai amatnieku, kas varēs jums pakalpot.

PĀRDODAMA —
2 dzīvokļu māja ar garāžu dienvidrietumu Hamiltonā, 9 istabas.
Apakšstāvā: 1 dzīvojamā istaba, 1 liela guļamistaba, moderna virtuve, un vannas telpa.
Otrā stāvā: 1 dzīvojamā istaba. 2 guļamistabas, moderna virtuve, vannas istaba un saules balkons.
Trešā stāvā: 2 istabas ar izlietni.
Labā kārtībā. Zema iemaksa. Cena $ 12.900,-.
Zvanīt: Mr. John Laing. Tel. JA 8-6336.

SELONIJAS BALVAS IZCIŅA
BASKETBOLĀ
notiks 1964. g. 18. aprīlī Toronto
Jarvis Collegiate zālē (Jarvis & Wellesley)
Plkst. 12,30 priekšspēle jaunatnei,
T.L.S.K. — TORONTO DV
Plkst. 14,00:
ASV LATVIEŠU MEISTARVIENIBA
ŅUJORKAS RAKTE
un KANADAS LATVIEŠU MEISTARVIENIBA
TORONTO DV

Romanellis Restaurant and Art Gallery
PUSDIENAS: Ļoti garšīgi ēdieni. Internacionāla māksla.
No pirmdienas līdz sestdienai no pl. 11,30 līdz pl. 2 pp.
VAKARIŅAS:
No otrdienas līdz sestdienai no pl. 5 pp. līdz pl. 1 naktī.
Svētdienā no pl. 5 pp. līdz pl. 10 vakarā.
Galerija atvērta no pl. 11 līdz pl. 9 vakarā.
Rezervēšanai zvaniet 924-7339.
518 CHURCH STREET, TORONTO.
(tikai divus blokus uz ziemeļiem no Maple Leaf Gardens).

Plkv. E. Jakobsons pēdējā gaitā

Artilerijas pulkvedi Edgaru Jakobsonu 20. martā uz atdusas vietu Ludvigsburgas kapsētā, kur viņam lemts atpūsties pēc kauju laukos un grūtos trimdas apstākļos pavadītajiem gadiem, izvadīja sērojošā dzīvesbiedre, dēls un draugu pulciņš.

Aizgājējs bija dzimis 1889. g. 3. aprīlī Cēsīs. Rīgā viņš beidza reālskolu un no 1910. g. līdz 1913. g. studēja Rigas politechniskā institūtā inženieru zinības. 1913. g. kā savvaļnieks viņš iestājās 26. artilerijas brigādē, kuŗas sastāvā ar 1. pasaules kara sākšanos, jau būdams virsnieks, piedalījās pirmajās nikņajās kaujās Austrumprūsijā un vēlāk Rumānijā. 1919. gadā viņš stājās Latvijas atbrīvošanas cīnītāju rindās, komandēja bateriju. Vēlāk viņš bija Latgales artilerijas pulkā diviziona komandieris un pēc tam Zemgales artilerijas pulka komandieris, savas bagātās zināšanas un pieredzi kaujās sniedza pulka virsniekiem, instruktoriem un kareivjiem militārās apmācībās.

V. Sk.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470

BALTIEŠU SPORTA FEDERĀCIJA KANADĀ

Pēdējā Baltiešu sporta federācijas prezidija sēdē Toronto apsprieda daudz svarīgu jautājumu, uŗiem var būt turpmāk nozīme federācijas darbā. Daudz laika prasīja debates par federācijas konstitūcijas papildinājumiem gadījumos, ja sportista vecāki reprezentē divas tautības. Latviešu vadokli aizstāvēja federācijas prezidija priekšsēdis Ž. Zentiņš: sportists, kas reizi pārstāvējis kādas tautības krāsas, nevar vairs startēt citā baltiešu izlasē. Gaŗo debašu rezultātā igauņi, kas sākumā aizstāvēja latviešu viedokli, mainīja savus uzskatus. Latviešiem balsojot pretim, pieņēma igauņu iesniegto konstitūcijas papildinājumu, ka sportists, kuŗa vecāki reprezentē divas baltiešu tautības, var startēt jebkuŗā izlasē pēc paša vēlēšanās attiecīgā kalendara gada robežās. Tas nozīmē, ka nākošā kalendāra gadā viņš ir tiesīgs pārstāvēt otru izlasi.

Pieņēma papildinājumu, ka Kanadas baltiešu izlasēs var būt tikai Kanadā dzīvojošie baltieši. Pēdējos gados lietuvieši savās izlasēs iedalīja arī ASV dzīvojošos sportistus.

Pieņēma arī lietuviešu inž. Balsīs priekšlikumu, ka baltietim apprecoties ar kanadieti vai jaunkanadieti, viņa laulības partneris iegūst tiesību startēt no attiecīgās tautības un var tikt iedalīts arī baltiešu izlasē.

Apspriežot prezidija amata personu vēlēšanas, vienojās, ka vēlēšanas turpmāk notiks katrā otrā pārskaitļu gadā. Nākošās vēlēšanās šā gada novembrī ievēlēs prezidija locekļus uz diviem gadiem.

Ž. Zentiņš ieroslnāja, ka būtu vēlams izraudzīt atsevišķu personu, kas sakopotu baltiešu sacīkšu rezultātus un materiālus. Šo svarīgo amatu uzņēmās igaunis Rodus. Ž. Zentiņš arī ziņoja, ka ukraiņu Ziemeļamerikas sporta vadība vēlas atrast iespēju sadarboties ar Baltiešu sporta federāciju. Federācija atzina šādu sadarbību par vēlamu un nolēma nākošā sēdē aicināt piedalīties ukraiņu federācijas priekšsēdi Chorostilu, lai kopīgi pārrunātu sadarbības iespējas.

Gadskārtējos Baltiešu sporta svētkus nolēma rīkot novembrī.

Vienojās, ka nākošā sēdē sīkāk apspriedīs Balsīs ierosinājumu, ka pēc Baltiešu sporta svētkiem baltiešu kopīgām izlasēm jāorganizē sacīkstes ar labākām kanadiešu vienībām, tā vairojot pašu sportistu interesi par šīm sporta nozarēm, reizē veicot arī baltiešu propagandas darbu.

Laiks neatļāva sīkāk pieskarties atsevišķām sporta nozarēm, atliekot šos jautājumus uz nākošo sēdi. Igauņi ierosināja vairāk veltit vērības Eiropas futbolam un rīkot arī futbola izlašu sacīkstes zēniem vai jauniešiem. Igauņi ierosināja rīkot vasarā, 11. un 12. jūlijā Udorā baltiešu sacīkstes vieglatlētikā un peldēšanā.

Pārrunājot baltiešu Olimpiskās sacīkstes, kas notiks Klīvlendā, igauņi aicināja visas trīs tautības organizēt kopīgas vieglatlētu pārbaudes sacīkstes Udorā.

Romieši bombardēja krievus

Krievu sarkanarmijas koris Romā piedzīvoja pareizu novērtējumu, kad romieši koncertā to apmētāja ar sapuvušiem tomātiem, apelsīniem un dārzeņu atkritumiem. Šīs romiešu nievas krievu sarkanarmiešu korim, kas patiesībā ir profesionālu propagandistu vienība, nodemonstrēja tad, kad tas dziedāja dziesmu: krievi nevēlas karu. Romiešu „artilerijas zalves" pavadīja sauciens: „Atcerieties Ungāriju!" Demonstrācija bija tik iespaidīga, ka protestētāju „nomierināšanā" ļaucās policista, kas vairākas personas apcietināja.

Šis bija krievu sarkanarmiešu koŗa pēdējais koncerts Italijā un vienīgais, kur italu tauta izteica sašutumu pret krievu imperiālistu propagandas dziesmām. Koris pirms tam viesojās Beļģijā un Šveicē.

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā
MARIJA KLINKLAVS,
dzim. Strautmanis,
Dzimusi 1891. g. 19. decembrī, mirusi 1964. g. 6. aprīlī Rīgā.
Pāri tumšām dzīves lejām
Māj mums tie, ko mīlējuši.
Dzilās sērās: MĀSA LATVIJĀ,
MEITA un ZNOTS — KANADĀ.

Krišs Valuks
dzimis 1897. g. 6. decembrī Bātas pagastā
miris 1964. gada 30. martā Toronto.
Sv. ANDREJA EV. - LUT.
LATVIEŠU DRAUDZES
PALĪDZĪBAS FONDS
— TORONTO

Augšāmcelšanās dienā pēc grūtām ciešanām
debesu tālēs iegāja mūsu tētuks
AUGUSTS LAPIŅŠ
Savā 84. dzīves gadā guldīts blakus dzīvesbiedrei
Miera kapos, Ērgļos, 1964. g. 11. aprīlī.
Tur augšā aiz zvaigznēm . . .
Piemiņā paturēs:
MEITA ar MAZBĒRNIEM LATVIJĀ
un P. ZARETOKS KANADĀ.

KANADAS BAZNICĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Sestdien, 11. aprīlī, plkst. 8 vakarā draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

12. aprīlī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Plkst. 12,30 jauniešu grupa.

19 aprīlī, plkst. 3 DV brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums. Svētdienas skola

26. aprīlī, plkst. 11 dievkalpojums Svētdienas skola.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto

200 Balmoral Avenue. Toronto 7; tel. 921-3327.

12. aprīlī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība. Pēc dievkalpojuma gadskārtējā draudzes pilnsapulce.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

12. aprīlī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

26. aprīlī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Bramptonā: 19. aprīlī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

12. aprīlī, plkst. 5 pp. Toronto Sv. Andreja draudzes koŗa koncerts.

SV. KATARINES

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

19. aprīlī, plkst. 3,30 p.p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

3. maijā, plkst. 2 p. p. Kristus debesbraukšanas dienas dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5086.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

12. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

14. jūnijā Aizvesto piemiņas dievkalpojums. Māc. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

12. aprīlī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

26. aprīlī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Pēc dievkalpojuma draudzes sapulce jautājumos par kapsētas pirkšanu un draudzes satversmes pieņemšanu.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā.

Svētdien, 12. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

Trešdien, 15. aprīlī, plkst. 8,00 vakarā Bībeles stunda.

Svētdien, 19. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums un Svētdienas skola.

Svētdien, 26. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

Trešdien, 29. aprīlī, plkst. 8,00 vakarā Bibeles stunda.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Prebiterijāņu baznīcā. Hutchison un Viateur ielu stūrī.

12. aprīlī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

19. aprīlī, plkst. 10 no rīta iesvētes jauniešiem.

26. aprīlī, plkst 2 p. p. dievkalpojums

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bibeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

rīko piecu gadu dibināšanas atceri 17. aprīlī, plkst. 7,30 vakarā Sv. Jāņa baznīcas zālē, 200 Balmoral Av.,

Svinību atklāšana — J. Niedra.

Valdes priekšsēža uzruna.

Piezīmes par mūsu saimniecisko spēku — V. Upeslācis.

Kreditsabiedrības pieci gadi — A. Svenne.

Kafijas galds.

Visi laipni ielūgti.

Ieejas maksa $ 1.00 no personas.

Kreditsabiedrības valde.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ

802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas, tel.: LE 3-3884, Toronto.

Sveiciet AR ZIEDIEM:

KANADAS DAILAMATNIEKU SAVIENIBAS SALONS.

LOTUS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLĪTIS —

RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca

Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.

IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ.

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

592 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7.

KLĀJ VIESĪBU GALDUS, piegādā mājās.

E. JIRGENS.

tel. RO 7-6044, Toronto.

VENUS

PUĶU VEIKALS

Ziedi un sieviešu sakārtojumi visādām vajadzībām.

Latviešu keramika.

Ādas izstrādājumi.

231 Roncesvalles Ave., Toronto.

LE 4-4345; LE 3-4037 pēc darba.

A. PUTNIŅŠ

IMANTA PARCEL SERVICE

SVARIGS PAZIŅOJUMS

Dāvanu saiņus privātpersonām joprojām nosūtām uz visām zemēm, kur tas iespējams (ar iepriekš samaksātu muitu, tā ka saņēmējam nav jāmaksā nekas).

Pasūtinājumus var izdarīt pēc mūsu kataloga Nr. 25 (ja Jums tā nav, pieprasiet augšējā adresē) ar nelielu piemaksu (līdz jauna kataloga iznākšanai) sīkajām cenu starpībām, speciāliepakojumam, veterinārapliecībai gaļas produktiem u. c.:

a) Individuāli sastādītiem koloniālpreču saņiem pakojuma piemaksa $ 2.50 par saini;

b) kataloga Nr. 25 lapp. 7. nodaļā „Pārtikas paraugsaiņi" uzskaitītiem saņiem piemaksa $ 2.00 par saini, izņemot šeit zemāk minētos saiņus:

Reklāmas paraugsaiņi: (kuŗos ieskaitīta licence, muita, sūtīšanas izdevumi)

Nr. 26	18,5 kg (41 mārc.) augstākā labuma bīdelēti baltie kviešu milti (zemākas kvalitātes nesūtām), vai manna	$22,35
Nr. 27	9 kg cukurs un 9,5 kg augstākā labuma bīdelēti baltie kviešu milti	$24,00
Nr. 26	9 kg smalkā vai graudu cukura	$15,90
Nr. 29	18,5 (41 mārc.) smalkā vai graudu cukura	$25,45
Nr. 30	8,5 kg miltu (kvalitāte kā iepriekš), 6 kg cukura, 4 kg rīsa	$23,90
Nr. 31	9 kg miltu (kā iepriekš), 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāvētu augļu, 2 kg manna, 1 kg rīsu, 225 gr šokolādes karameļu un 200 amer. cigaretu	$38,50

Naudu lūdzam iemaksāt reizē ar pasūtinājumu, pievienojot bankas vai privāto čeku.

IVANA

Oldmarken 12, Bagsvaerd

Copenhagen — Danmark

MEKSIKA BEZ PLĪVURA

(Turpinajums no 6. lpp.)

vairumam maju un acteku tempļu atliekas ir tikai nenozīmīgas drupas; viņš par tām zina pat mazāk kā tūrists.

Daudzināti tiek slavenie meksikāņu ēdieni. Var pievienoties ceļotāju rokas grāmatu autoriem, ka ieteicams tiem tuvoties palēninātā tempā un ar lielu mērenību (izņemot ja tie ir speciāli ārzemniekiem sagatavoti). Parasti šīs ēnčijādas un takos, ko meksikānis lieto lielos daudzumos, ir tik savircotas, ka pirmajā laikā nonāk konfliktā ar ārzemnieka garšas izjūtu un kuņģi. Ir jautājums, vai mūsu izlutinātās acis var paciest šo nehigiēnisko izrīkošanos ar ēdienu, jo daļa ēdienu tiek sagatavota turpat pasūtinātāja acu priekšā.

Neieteicu ceļotājiem vest mājā pārāk daudz tequila (stiprais meksikāņu nacionālais dzēriens) pudeļu. Pirmkārt, par tām jāmaksā muita, otrkārt, muitniekiem ir savi ieskati par ievedamiem daudzumiem, treškārt, šī ugunīgā dzēriena spēks ir tāds, ka viens otrs var maldīties aplēsē par savu mūža gaŗumu . . . Piemiņlietas ieteicams pirkt, ja brauc cauri apgabaliem, kur liela daudzumā oniks jeb melnais akmens, no kura darina miniatūras acteku elku attēlus. Protams, lētticīgajam piedāvās arī ar putekļiem apkaisītus „oriģinālā dievu" attēlus. Neieteicu pa vecu pieminlietu veikaliem meklēt Pancho Villas jeb Kortesa galvas kausu. Ir dzirdēts, kā kādreiz klājies vienam amerikānim. Šis ekskursants kādā apsūbējušā senlietu veikaliņā uzgājis kādu galvaskausu. Galvaskauss viņam iepaticies, un viņš to nopircis. Mazliet gan bijis pārsteigts par augsto cenu, kādu veikalnieks prasījis — 100 pesos (apm. $ 8,-). Veikalnieks paskaidrojis, ka tas esot Pancho Villas galvaskauss. Pēc pāris gadiem šis pats ceļotājs atkal gadījies tajā pašā pilsētiņā un iegriezies senlietu veikaliņā, lai apskatītos, vai nav kāds galvaskauss. Vienu arī atradis, bet stipri mazāku. Amerikānis cerējis šo iegādāties par zemāku cenu, bet veikalnieks atkal noprasījis 100 pesos. Uz jautājumu, kādēļ cena tik augsta, atbilde bijusi, ka tas, lūk, esot paša Pancho Villas galvaskauss. Kad amerikānis atgādinājis, ka to jau esot reiz nopircis, veikalnieks atteicis, ka šis esot vēl ievērojamāks galvaskauss, jo esot no tām dienām, kad Pancho Villa vēl bijis mazs zēns.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU.

US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.

Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-

pārējām summām 10%

Sūtījumi apdrošināti.

Saņemšana 14—21 dienu laikā.

DV SAIŅĪŠU NODAĻA,

123 Huron St.,

TORONTO 2-B, ONT.

CANADA

Sestdien, 11. aprīlī, plkst. 8 vakarā, Sv. Andreja baznīcā Toronto un

svētdien, 12. aprīlī, plkst. 5 p. p. Hamiltonā, latv. ev. lut. Kristus baznīcā

SV. ANDREJA LATV. EV. LUT. DRAUDZES KOŖA 12. GADSKĀRTĒJAIS

GARĪGS KONCERTS

Piedalās: Marta MAKVIKARE — soprāns; Pēteris GEISTAUTS — baritons; EDITE TIMERMANE — ērģeles.

Ieeja: $ 1.50, skolēniem $ 0.50.

ARTURS ZUTIS, B. A.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

12 Richmond Street East,

Toronto 1, Ontario,

Tel. EM 6-5346.

Suite 107

RO 6-2354 (mājās).

J. KREIĻA

FOTO STUDIJA

izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.

HO 6-3800.

445 Pape Ave., Toronto.

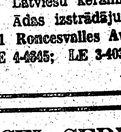

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel

436 Roncesvalles Ave.

LE 3-7954

Yorke Chapel

2357 Bloor St. W

RO 7-3153

Parkošana abās bēŗu mājās.

Ir liela starpība apdrošināšanā

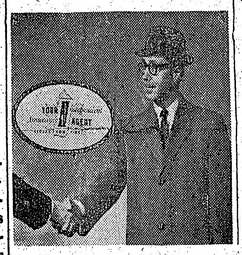

VALD. BEBRIS

Pazīst visus apdrošināšanas veidus.

PL 9-0266.

BLOOR - BATHURST RAJ.

IZĪRĒJAMA MĒBELĒTA ISTABA

vieniniecei / kam, ar vārīšanas iespējām un ledusskapi. Auto novietošanas iespēja. Zvanīt LE 4-0060, Toronto.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu?

Dr. GUNARS BALODIS

CHIROPRACTOR

atvēr otro biroju 77 Ossington Ave., tel. 535-5468.

Pieņem pacientus otrdienās un ceturtdienās, no plkst. 10 rītā līdz 4 pēcpusdienā, sestdienās no plkst. 4 pēcpusdienā līdz 8 vakarā.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS

Aina Zemdega, BASĀM KĀJĀM, dzejoļi	$ 3.20
Ed. Freimanis, DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	2.80
V. Hermane, VISS NEIZGAIST, dzejoļi	2.80
A. Brastiņš, SLIŅĶIS, daudzkrāsu vēst. pasaka	2.40
Em. Brastiņš, MŪSU DIEVESTĪBAS 1000 GADU VAJĀŠANA	2.40
O. Rituma, ABC — ES IZKRĀSOJU (Svētd. skol.)	1.00
Ed. Avots, LATV. VALODAS PRAKT. VINGR., I/II š	1.00
Notis — V. Dārziņš, Nr. 7/8 — 2 MAZĀS SVĪTAS	2.50
ZINTIS, žurnāls angļu valodā Nr. 10 (86 lpp.)	1.00

SAGATAVOŠANĀ

Prof. P. Zālīte — NIČŠE UN VIŅA FILOZOFIJA	$3.60
Prof. V. Maldonis — PORUKA RELIĢIJA	2.00
O. Rūsis, GONĒRS, jaunatnes romāns	3.20
G. Zariņš, MIELES, romāns (ilustr.)	3.20
ĀBECE ar daudzkrāsu bildēm	1.50

Iepriekš iemaksājot, 20 proc. atlaide.

ALFR. KALNĀJA APGĀDS,

719 W. Willow St., Chicago 14, Il..

NOTARS

OSKARS PERRO

pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

LEO GOODMAN,

B. A., C. A.

CHARTERED ACCOUNTANT

BA 2-1742

Toronto

A. LAGUNS

APKUŖU IERĪKOTĀJS

204 Oakwood Ave.,

LE 1-6583, Toronto.

IZDARIET APMETUMA DARBUS SAVĀS MĀJĀS TAGAD.

10 x 10 pēdas griesti $ 40,-.

12 x 12 pēdas 2 griesti ā $ 50,-.

Telpas paplašināšana u. c. darbi.

Labs darbs. Mērenas cenas.

Zvaniet pēc plkst. 3 dienā — 769-8280, Toronto.

K. W. WILHELM

Plumbing & Heating

Remonti. Pārbūvē virtuves un tualetes telpas.

Firmklasīgs darbs. Mērenas cenas.

Tel, 769-6681, Toronto.

F. Rosay

FUNERAL DIRECTOR

APBEDĪŠANAS BIROJS

467 Sherbourne St.,

Toronto.

Tel. WA 4-1408.

Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

CALLA

727 Danforth Ave., Toronto.

HO 6-9911.

BAGĀTIGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.

TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.

PIEGĀDE MĀJAS.

Toronto Window MFG Co. Ltd.

165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.

Piedāvā augstākās kvalitātes aluminija logus un durvis.

Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.

LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.

Nesaistošai informācijai zvanīt

Edvardam vai Aldonai SPROĢIS darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

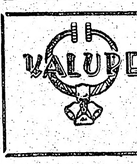

LATVISKAS ROTAS

Zeltkalis A. KIVLENIEKS

19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.

HO 3-1008.

PIEPRASIET KATALOGU.

KAS? KUR? KO? TORONTO

PARTIKA - DELIKATESES

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).

Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152

1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

VIKING DELICATESSEN

1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.

DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTETAS SOKOLĀDES UN KONSERVI. EMILIJA un GEORGS DUMPES.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

BĒRZIŅŠ Realty Limited

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS

APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS

LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

DAŽĀDI

R P M ELECTRIC

ELEKTRĪBAS UZŅĒMUMS

160 Woburn Ave., Toronto 12.

Labo un atjauno elektrisko installāciju. Ierīko jaunus degpunktus, slēdžus, skaitītājus u. c.

Garantēts darbs. Rūdolfs Purvs HU 3 1640.

Everlast Heating Co. LE 1-1101

62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.

Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491

567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)

Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.

Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

ERIC KRAUS R. E. 10 Eastwood Rd. Ho 1-8158

Pārstāvis: KONST. KĀRKLIŅŠ, mājās HO 6-5924.

Īpašumi visos pilsētas rajonos. Māju pircējiem sagādājam aizdevumus.

GEORGE A. FALLIS, Q.C., B.A., LL.B.

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS & DOUGLAS

Barristers and Solicitors

EM 3-4451 365 BAY STR.

Krāsu un baltmelnās filmas attīstīšana palielinājumi duplikāti un citi darbi ar izcilu kvalitāti atlaide

BENJAMIN Film Laboratories 51 Duchess St. EM.3-6496 Ltd

Latvieši Kanadā

Maijas Gruzītes gleznu izstāde Toronto

Kānadas DV dienu sarīkojumu virknē notiks Klīvlendas jaunās gleznotājas Maijas Gruzītes gleznu izstāde. To atklās piektdien, 17. aprīlī, plkst. 7 vak. Toronto DV nod. namā. Izstāde ilgs līdz 25. aprīlim un tajā māksliniece izstādīsies ar 45 darbiem. Jaunā mākslinieces ir aluksniete. Gleznošanas talants jau parādās vidusskolas laikā, kad viņas darbus Marionas skolas izstādē godalgo turienes Sieviešu Klubs. Viņa uzsāk studijas Coopers mākslas skolā Klīvlendā un pašreiz turpina studijas Klīvlendas mākslas institūtā. 1962. g. „Motorola Regional non professional" izstādēs iegūst augstākās godalgas, tāpat pirmo godalgu Coopers mākslas skolas audzēkņu izstādē. Vēlāk kā divu gleznu godalgo arī mākslas institūta audzēkņu izstādē. Klīvlendas dziesmu svētkos viņas darbs saņem atzinības rakstu. Pirmo patstāvīgo gleznu izstādi aizvadītajā ziemā orga nizēja Klīvlendas DV apvienība, kurā Gruzīte piedalījās ar 66 darbiem.

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Norītis, 18 Murellen Crs, Toronto 16, Ont., tālr. PL 9-8076.

SAUCIENS NO GOLGATAS

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

Sestdien, 11 aprīlī, plkst. 8 vakarā Sv. Andreja baznīcā draudzes koŗa gadskārtējais garīgo dziesmu koncerts ar solistu M. Makvikares un P. Geistauta piedalīšanos. Plkst. 8 vakarā paplašināta LNAK valdes sēde kredītsabiedrības telpās 27 Bloor St E.

Svētdien, 12. aprīlī, Sv. Jāņa ev. - lut. draudzes pilnsapulce, 200 Balmoral Ave., tūlīņ pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 11 rītā. Plkst. 2 dienā TLMM kluba gadskārtējā pilnsapulce DV namā, 123 Huron ielā. Plkst. 5 p. p. Baltijas sieviešu federācijas tējas vakars Sv. Pēteŗa baznīcas telpās, 817 Mount Pleasant Rd. Programmas daļā no latviešiem piedalīsies V. Keišas baleta studija ar vairākiem baleta priekšnesumiem.

Lieldienas svētku starplaikā Latviešu nama komitejai nav ienākušas lielākas summas akcijū iegādei Pašreizējais nama komitejas kapitāls ir 104.700,-.

Ar sirdstrieku mirušo Kārli Rozi pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodaļījumu izvadīja māc. A. Briedis. Nelaikais atstāj dzīvesbiedri un meitu.

Sv. Jāņa ev. - lut. draudzes palīdzības fonda pilnsapulci vadīja O. Breņķis, bet protokolēja J. Ābele un V. Uiska, un tajā piedalījās 59 dalībnieki. Dienas kārtībā paredzētās pārrunas par eventuāliem fonda statūtu grozījumiem izvērtās dzīvas un reizēm pat asas, bet rezultātā konkrētus lēmumus nepieņēma. Paredzētos statūtu grozījumus sagatavos rakstveidā, lai ar tiem varētu iepazīties vispusīgāki. Iepriekšējā gada valdes darbs bijis sekmīgs, jo pieaudzis ne tikai fonda dalībnieku skaits, bet arī rezerves kapitāls par $2056.97 Kopš fonda dibināšanas 1951. gada 1. maija pavisam bijuši 117 miršanas gadījumi. Kopsummā izmaksāti $ 60.153,-. Pašreizējais fonda kapitāls ir $ 23.375,22, no kuŗiem $ 18.000,- ir vērtspapīros, bet pārējais noguldījums bankā un latviešu kreditsabiedrībā. Ņemot vērā pēdējās nopelnus latviešu skolu un citu vispārēju mērķa atbalstam, nolēma noguldījumu latviešu kreditsabiedrībā palielināt par $ 2.000,-. Kā vēlti Sv. Jāņa draudzei nolēma izmaksāt $ 1.000,- jaunā dievnama pabalstam. kur telpas izmanto arī palīdzības fonds.

Pārvēlot valdi nākošam darbības gadam, tajā ievēlēja līdzšinējos P. Kamarutu, J. Ābeli, J. Rozavu un A. Brīvmani, bet no jauna K. Ozoliņu. Revīzijas komisijā arī nākošam gadam darbosies līdzšinējā: O. Briedītis, V. Uiska un J. Skrastiņš.

NIAGARA

Niagaras latviešu nama fonda pilnsapulci vadīja fonda pārvaldes pr-dis A. Šteinbachs un darba gads bijis rosīgs un nama fonds ar aizdevumiem, vērtspapīriem un noguldījumiem kopā sasmedzis $ 11.359,-. Gada bruto peļņa bijusi $ 826,11, no kuŗas $ 250,- atvēlēti jaunatnes žurnāla „Mēs" pabalstam, $ 100,- skautu, gaidu organizācijām un $ 50,- DV nodaļas jaunatnes nozarei; šautenes iegādei.

Par svarīgāko lēmumu fonda pastāvēšanas laikā jāuzskata vēlēšanās piedalīties ar $ 4.000,- aizdevumu Toronto Latviešu nama iegādē. Līdz šim iegādātas jau 30 akcijas.

Nama fonda pilnsapulcē bija aicināti tikai vietējās DV nod. un Niagaras latviešu draudzes valžu un revīzijas komisijas locekļi, no kuŗu vidus ievēlēja jauno valdi. Radās jautājums, kur paliek skautu un gaidu vecāku padomes pārstāvji un jauktā koŗa valde, jo šīs organizācijas ir kopīgas Niagarai un Sv. Katarinēm. Nolēma, ka jaunā valde izstrādās statūtus un izlems kādu organizāciju pārstāvji būs balstiesīgi un aicināmi pilnsapulcēs.

Jaunajā Niagaras nama fonda pārvaldē ievēlēja Fr. Barkānu, J. Līgeri, V. Strautnieku, R. Kolesnikovu un J. Vīķeli, bet kandidāti pārvaldes amatam palika P. Treiers, K. Sisenis, A. Šteinbachs un J. Celms.

Pēc nedēļas notika konstruēšanās sēde, kuŗā no pārvaldes amata atteicās V. Strautnieks. Viņa vietā nāca pirmais kandidāts F. Treiers, kas uzņēmās priekšsēža amatu. Fr. Barkāns — sekretāra, bet kasieris palika līdzšinējais — R. Kolesnikovs. Valdes locekļi: J. Līgers un J. Vīķelis.

KARAVĪRU AIZVADOT

S. g. 30. martā zvaigžņu pulkiem pievienojās krietns kurzemnieks un drošsirdīgs karavīrs Krišs Vaļuks. Nelaikis dzimis 1897. gada 6. decembrī Liepājas apriņķī, kur arī pavadījis jaunību. 17 gadus veco jaunekli pārsteidza 1. pasaules karš un Vaļuks kā savvaļnieks iestājās Krievijas armijā, kur pēc kaujām pauguštinātā leitnanta dienesta pakāpē. Līdz 1. pasaules kaŗa beigām Vaļuks dienējis vairākās armijas daļās un 1917. g. beigās, pēc revolūcijas, dienestu nobeidz 109. artilerijas brigādē.

Par kaujas nopelniem Vaļuks apbalvots ar Sv. Juŗa krusta 4. un 3. šķirām.

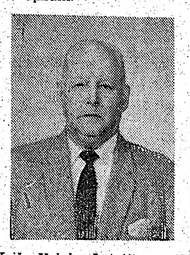

Krišs Vaļuks Latvijas pastāvēšanas laikā strādājis Iekšlietu un Mežu departaments.

K. Vaļuks Kanadā ieradās 1954. gadā no Anglijas un pēdējā laikā strādājis slimnīcā, kur to pārsteigusi slimība, no kuŗas tas nav varējis atveseļoties, lai gan izdarīta operācija.

Kanadā K. Vaļuks iestājās Kanadas karaliskā veterānu leģionā 572. nodaļā kā 1. pasaules kaŗa dalībnieks un sabiedrotais Kanadas armijai, kur sastāvēja līdz sava mūža beigām.

Nelaiķi no bēru nama 2. aprīlī izvadīja māc. A. Čops, pie šķirsta stāvot veterānu leģiona goda sardzei. K. Vaļuks guldīts Jorkas kapu latviešu nodalījumā. Pie kapa no aizgājēja atvadījās veterānu leģiona nodaļas prezidents, noliekot vainagu ar Latvijas krāsām.

Par nelaiķi sēro dēls, meita, brālis ar ģimenēm un veterānu leģiona saime.

Vieglas smiltis svešā malā!

O. D.

SARKANGALVĪTE

(25. 4. 64.)

Iecejas kartes iepriekšpārdošanā

Lotus puķu veikalā.

TŪRISMS UZ LATVIJU NAV ATTAISNOJAMS

DV KV sēdi 4. aprīlī atklāja un vadīja priekšsēdis R. Epmeris.

DV CV atgādina, ka pēdējā Centrālās valdes sēdē pieņemts lēmums: „Tūrisms uz Latviju ir nevēlams. Ikvienam, kas apmeklē Latviju, ir jāzina, ka viņam par to būs jādod pakalpojumi boļševiku propagandai vai jāķļūst par okupantu aģentu. Bez tam ikviens tūrists uz okupēto Latviju ar šādu braucienu ir atteicies no sava politiskā bēgļa statusa un devis morālisku akceptu okupantu režīmam."

Ja kāds DV biedrs, kas ir kādā amatā DV organizācijā, devies kā tūrists uz Latviju, tad viņš no amata nekavējoties atbrīvojams.

Lai atgādinātu brīvajai pasaulei Padomju Savienības necilvēcīgo izrīcību 1941. gada 14. jūnijā Latvijā, Lietuvā un Igaunijā, DV KV nolēma izgatavot un izplatīt 50.000 aploksnes, apzīmētas ar Baltijas valstu konturām, dzeloņdrāšu apvijienu un uzrakstu: Freedom for Baltic States. Stop Genocide.

DV KV lūdz visas nodaļas sekmēt šo 14. jūnija akciju kas ilgs no 16. maija līdz 21. jūnijam.

Uz šā gada DV Kanadas delegātu pilnsapulces aicinājumu nodaļu valdēm atbalstīt Ziemeļamerikas latviešu Kultūras fondu, turpmāk paredzot budžetos kādu summu jau atsaukusies DV, Bramptonas nodaļa.

Latviešu ģimnazijas Vācijā atbalstam iemaksāti no DV Kičeneras - Vaterlū nodaļas $200,-, DV Britu - Kolumbijas — $25,- un DV Bramptonas — $25,-.

30. martā mirušā DV Bramptonas nodaļas biedra Krišja Vaļuka piederīgiem izmaksāts no DV Kanadas Bēru fonda $300,- apbedīšanas pabalsts.

Tautiešu atbalstam Latvijā nosūtīti palīdzības saiņi.

Lai veicinātu sadarbību ar jauniešiem, DV salidojums notiks 11. un 12. jūlijā Sidrabenē, kurā paredzēts dievkalpojums brīvdabas baznīcā, sporta spēles, teātŗa priekšnesumi, ugunskurs un citas jautras izdarības.

DV KV nolēma arī šogad rīkot Ziemas svētku tirdziņu. Tirdziņa izkārtojumu uzdeva vadīt A. Civželim, bet loterijas vadību M. Jonānei, pieaicinot palīgus pēc vajadzības.

DV KV pārrunāja vanagu tērpa jautājumu un atzina, ka vēlami tumšzili svārki un pelēkas bikses. Pie svārkiem valkājama DV emblēma. Šādas emblēmas pasūtinātas; tās par $1.50 varēs iegādāties pie biedrziņa. K.B.

Hamiltonas jaunie talanti DV pavasaŗa sarīkojumā

Labi izdevies Hamiltonas Daugavas vanadžu sarīkojums Aprīļa vējos.

Hamiltonas DV nodaļas vanadžu kopas pavasaŗa sarīkojums Aprīļa vējos svētdien, 5. aprīlī Rainbow zālē bija puicinājis pilnu zāli apmeklētāju. Priekšnesumu daļā šoreiz bija jāuno talantu parāde.

Pirmoreiz dzirdējām HJP Rotas kvintetu: Ingrida Baumane, Biruta Upīte, Ilze Intenberga, Skaidrīte Darkevica un Dace Kārkliņa. Bija patīkami klausīties latviešu tautas dziesmas mūsu jauniešu izpildījumā. Grībētos tikai vēlēties, lai šis iesāktais darbs turpinātos. Redzējām Ilzes Dreimanes baletā un modernās dejas. Arnis Ansons spēlēja akordeonu un Normunds Remkins klavieŗu solo. Dzintra Ozoliņa dejoja stepu un Vija Sulce baletu. Akordeona duetu spēlēja Astrida Ķikauka un Edmunds Ķikauka. Ar baleta priekšnesumiem uzstājās Solveiga Ozoliņa. Bija patīkami vērot, ka latviešiem Hamiltonā ir tik daudz jaunu talantu. Un es nedomāju, ka tie bija visi, bet pārējos, es ceru, mēs redzēsim nākamajā Daugavas Vanadžu sarīkojumā.

Hamiltonas Daugavas Vanadžu loterijas izlozē B. Treimaņa gleznu laimēja K. Bramanis Bramptonā, lozes Nr. 864, bet filmu kameru laimēja Ilga Ozoliņa Hamiltonā, lozes nr. 929.

Amerikāņu loterijā latvisko lelli, ko bija darinājušas vanadzes, — Mirdza Zvirgzdgrauda. Velta Melbārde un Betija Pabērza, — laimēja Matisa. Pārsteiguma balvas leguva T. Krīgers un Mierkalne.

Vanadzes bija rūpējušās par kafijas galdu, kā arī jauki dekorējušas telpas pavasarīgā noskaņā. Vakaru vadīja Ziedonis Upīte. Nobeigumā Hamiltonas Daugavas Vanadžu priekšniece Nora Pulciņa pateicās sarīkojuma vadītājam un priekšnesumu devējiem, pasniedzot ziedus. Hamiltonas nod. pr-ks J. Breikšs Z. Upītem pasniedza no savas puses kā pateicību par veikto Druvas DV nodaļas loterijas lozi, 101. nr. Šai loterijā viens laimests — dzīvs bullis $ 250,- vērtībā.

Vanadžu loterijas visas lozes bija pārdotas un sakarā ar kuplo apmeklētāju skaitu atlikums pārsniegs $ 500,-. J. G.

NEDĒĻAS PIEZĪMES

Laiku pa laikam nākās piedzivot, ka ievērojama vispārēja rakstura sarīkojumi, turklāt labi organizēti, tomēr rada vilšanos tieši apmeklētāju ziņā. Parasti tad organizācijas vainu cenšas pierakstīt sabiedriskam kūtrumam, neatsaucībai vai tamlīdzīgi, bet bieži vien īstie cēloņi meklējami pašās organizācijās. Ļaunākais, ka pašas organizācijas to zina, bet līdz šim nav izdevušies panākt nekādus uzlabojumus. Protī, šinī gadījumā runa ir par līdzīga rakstura sarīkojumiem, kas notiek vienlaicīgi vai arī viens otram seko ar pārāk īsu laika atstarpi. Ar dažādiem piemēriem vien varētu šo sleju aizpildīt, bet ņemsim tikai dažus no pavisam nesenas pagātnes. — Ar pusstundas atstarpi vienā un tanī pašā dienā notika Dainas koŗa gadskārtējais koncerts un LNJAK rīkotais Kārļa Skalbes vakars, pie kam dainieši savu koncertu jau labu laiku iepriekš bija publicējuši sarīkojumu kalendārā. Daudzi no tiem, kas bija ieradušies vienā no sarīkojumiem, labprāt vēlējās būt abos. Jau labu laiku kopš sabiedrībai zināms, ka laikā no 17. līdz 19. aprīlim tiek organizētas Daugavas Vanagu dienas, pie kam šogad dzīvu dalību ņem arī latviešu jaunatne. Šoreiz atkal sagadījies, ka tieši jauniešu rīkotā „hutenēnija" laikā, 17. aprīlī, plkst. 7,30 vakarā arī latviešu kreditsabiedrība rīko piecu gadu dibināšanas atceri ar visai interesantu programmu, Daugavas Vanagu dienas ir gadskārtējs sarīkojums ar vispārēju nozīmi un tāpat ļoti nozīmīga ir latviešu kreditsabiedrība ar saviem 1600 biedriem. Bet daudzi būs nostādīti atkal nepatīkamās izšķiršanās priekšā, jo vienlaicīgi apmeklēt abus sarīkojumus nevarēs neviens. R. Norītis

Kanadas 1964. g. DV dienu rīcības komiteja. 1. rindā no kr.: A. Čivželis, Toronto nod pr. ks I. Zamlovskis, rīc. kom. prdis I. Batraks, nod. pr-ka v. R. Kadiķis un O. Kļavenieks. 2. rindā no kreisās: V. Grava, R. Strazdiņš, V. Jostiņš, R. Britāls, A. Kalviņš un K. Deklāvs.

GENERĀLKONSULS

Mr. R N. BRYSON

Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS

VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
55 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

LASĪTĀJU ZIŅAS

VERGU VALSTS ARI „ATVĒL"

Padomijā brīvības ierobežošana joprojām tiek piemērota pēc „plāna un grafikas", radot latviju valodā pat jaunus terminus. Tā, presē ziņots, piem., ka ārzemju ekskursanti izbraukšanai no Rīgas varot lūgt „atvēles", — agrāk bija vajadzīgas atļaujas. Nav teikts, vai šīs „atvēles" izdos katram, kas vēlēsies atstāt Rīgu vai rikosies tāpat kā ar atļauju izdošanu, novilcinās, lai praktiski tās nemaz nevarētu saņemt.

Jājautā: kas tie par latviešiem, kas brauc uz okupēto Latviju?

Mag. iur. E. Lapiņš

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus uz atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.

27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,

no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās no pl. 12 līdz 5 p. p.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

11. aprīlī — I Latv. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts — Sv. Andreja baznīcā.
12. aprīlī — plkst. 5 vakarā Baltijas sieviešu federācijas tējas vakars Sv. Pēteŗa baznīcas telpās, 817 Mt. Pleasant Rd.
17. aprīlī — Toronto Latviešu kreditsabiedrības 5 g. jubilejas sarīkojums Sv. Jāņa draudzes jaunās baznīcas zālē, 200 Balmoral Ave.

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

17. aprīlī — M. Gruzītes gleznu izstādes atklāšana.
17. aprīlī — Jauniešu dziesmu un deju vakars Ungāru namā, 245 College ielā.
18. aprīlī — Basketbola sacīkstes, Selonijas kausa izcīņa.
18. aprīlī — Senlatviešu kāzu uzvedums Northern Second. School.
18. aprīlī — DV dienu lielā balle Kolumbus hallē.
19. aprīlī — Brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums.
21. aprīlī — plkst. 8 vak. Sv. Andreja b. telpās TLTA populārizinātn. lekciju cikls: Dievs un dvēsele. Lektors prof. Dr. B. Kokins.
25. aprīlī — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē DV teātris Kanadā izrādīs „Sarkangalvīte".
25. aprīlī — plkst. 7,30 Pavasara balle 10 Lansdowne Ave., Lansdowne Assembly zālē — T.L. katoļu sarīkojums.
26. aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.
26. aprīlī — plkst. 5 LPB Kanadas kopas sarīk. DV namā Toronto: rakstnieka J. Sarmas 80 g. dzimšanas dienas atcere - literāra pēcpusdiena.
1. maijā — plkst. 8 vakarā TLB rīko Vijas Vētras baleta vakaru: Northern Second. School telpās, Mt. Pleasant Rd. (1 bloku uz ziemeļiem no St. Clair Ave.).
2. maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Čikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.
3. maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.
8. maijā — plkst. 8,30 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres vakars ar cīņu līdzgaitnieka O. Perro referātu DV namā.
9. maijā — prof. Jāņa Mediņa 60 darba gadu un Ludmilas Sepes 25 gadu atceres koncerts.
15. maijā — plkst. 8 vakarā Maija balle „Kādreiz maijā" Ungāru zālē, 245 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojumā.
16. maijā —plkst. 6 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres svētbrīdis pie krītušo karaviru pieminekļa Saulainē.
16. maijā — plkst. 7,30 vak. Čikāgas latv. teātŗa viesizrāde „Kā zaglis naktī" Jarvis Collegiate.
22. maijā — plkst. 8 vakarā viru ansambļa Kalvis koncerts Parkdale Collegiate.
24. maijā — Pavasaŗa svētki Sidrabenē — sacīkstes un priekšnesumi.
20. jūnijā — Līgo svētki Sidrabenē.
23. maijā — plkst. 7,30 vakarā Sv. Andreja b-cas telpās TLTA Sestdienas ģimnazijas izlaidums akts.
29. maijā — plkst. 8,15 vakarā pianistes Ilzes Štrāls - Didrichsones klavieŗu koncerts Sv. Jāņa baznīcas zālē, Balmoral Ave.

LONDONA, ONT.

11. aprīlī — Londonas teātŗa kopa izrādīs A. Mitrevica Dažādas mīlestības, Poļu baznīcas zālē, plkst. 8 vakarā.
25. aprīlī — DV Detroitas teātris izrādīs Jaunsaimnieka līgavas, Poļu baznīcas zālē, Hill ielā, plkst. 8 vakarā.
2. maijā — Londonas latviešu bankas balle, Labour Hall, Kent ielā, plkst. 8 vakarā.
11. maijā — Sepes - Ēšes un Mediņa koncerts Aeolian Hall, Dundas ielā, plkst. 8,30 vakarā.
30. maijā — Skolas izlaidums un Ģimenes diena. Bibliotēkā.
6. jūnijā — DV Londonas nodaļas Ziedu balle, Labour Hall, plkst. 8 vakarā.
27. jūnijā — Jāņu sarīkojums Dorchester — Dreamland plkst. 8 vakarā.

HAMILTONA

10. maijā — plkst. 5 pp. prof. J. Mediņa 60 darba gadu un L. Sepes 25 g. atceres koncerts Konservātorijas zālē 126 James S. Kopīgs Hamiltonas organ. sarīkojums.

NIAGARA

23. maijā — Latviešu jaunatnes basketbola turnīrs un tradic. Ziedu balle ar Ziedu karaliene vēlēšanām.
25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

IGAUNIJAS DIPLOMĀTA GODINĀŠANA NJUJORKĀ

Pirms 25 gadiem Igaunijas valdība iecēla Johannesu Kaivu par Igaunijas ģenerālkonsulu Njujorkā un par Igaunijas sūtniecības lietvedi. Lai atzīmētu šo gadījumu, 3. aprīlī Igauņu namā Njujorkā notika viņa godināšana, kur bija ieradušies Latvijas sūtnis Vašingtonā prof. A. Spekke, sūtniecības padomnieks Dr. Dinbergs, ACEN latviešu delegācijas vaditājs Dr. V. Māsēns, „Amerikas Balss" Austrumeiropas nodaļas vaditājs H. Lielnors, Lietuvas sūtniecības vaditājs Kajeckas, ģenerālkonsuls Budris un vairāki amerikāņu iestāžu pārstāvji.

Kaivs beidzis Tartu universitātes juridisko fakultāti, pirms tam vienu gadu studējis Rigas Politechniskā institūtā. Piedalījies Igaunijas atbrīvošanas karā 1918. — 20. g. Pēc universitātes beigšanas darbojies Hāgas starptautiskā tiesā, pēc tam bijis padomnieks Tieslietu ministrijā, 1935. g. tas devies uz Austrāliju kā dažu firmu pārstāvis, līdz ar to uzņemdamies Igaunijas goda konsula pienākumus. Kad Padomju Savienība okupēja Baltijas valstis, Kaivam nācās izcīnīt vairākas prāvas amerikāņu tiesā ar padomju valdību, kas gribēja dabūt savā varā igaunu tirdzniecības kuģus brīvajā pasaulē. Visās šīs padomju valdības prasības ASV tiesa noraidīja.

Kā ģenerālkonsuls Kaivs uzturas Njujorkā, bet kā sūniecības lietvedim viņam bieži jāierodas Vašingtonā uz dažādām sarunām un pieņemšanām, jo Igaunijai pastāvīgas sūtniecības turnav.

Dzī

NAMS, KAS CELTS UZ KLIN

5. aprīlī Klīvlendā iesvētīts Apvienotās draudzes

Kas ir šī klints, uz kuŗas Klīvlendas latviešu apvienotā draudze uzcēlusi savu dievnamu? Tā ir draudzes mīlestība pret savu īpašumu, savu baznīcu — un mīlestība pret savu Kungu un Pestītāju. Trīspadsmit gadu draudze Dievu pielūgusi svešās telpās, šodien tā ieiet savā dievnamā.

Iesvētīšanas stunda nolikta pl. 11,00 dienā. Dievlūdzēji jau ieņem vietas solos agrā rīta stundā. Acīs mirdz neizdzēsts spēks, ko mūsu tauta savā zemē krājusi gadu tūkstošos un simteņos; raugoties savās viļņojošās druvās, ziedošās pļavās, zaļās bērzu birztalās, klausoties dzimtenes balto dievnamu zvanos un dziesmās. Kā asinskārīgu suņu izdzīts briedis no sava patvēruma — tumšām mežu ēnām, tā maldās svešumā. Tagad tur mūsu miļos dievnamus sagrauj, iznīcina, kristīgos, ticīgos laudis pulgo, nicina, izārda ģimenes; bet šeit svešumā tā patī vecā nesalauztā lūdumnieku cilts ceļ savus dievnamus, taisa un puško altārus savai ticībai.

Sirmā archibīskapa prof. K. Kundziņa vadībā mācītāji un draudzes pārvalde no draudzes nama iesāk gājienu uz baznīcu. Pie galvenās ieejas durvīm pārbūves darbu tiešais vaditājs būvinženieris A. Laimiņš nodod baznīcas atslēgas visu pārbūves un izdaiļošanas darbu projektētājam un plānotājam mākslinieckam — architektam R. Aboltiņam, kas savukārt tās pasniedz archibīskapam. Tās archibīskaps nodod draudzes mācītājam J. Kugrēnam, bet vienas paliek virsganam, lai varētu katrā laikā atdarīt Apvienotās draudzes dievnamu. Tā Klīvlendas Apvienotās draudzes baznīca simboliski palīek par Archibīskapa katedrāli, kā to pie azuļa galda, gan ar humoru, uztvēra savā runā prāvests A. Veinbergs. Draudze savu garīgo virsgaru un gājiena dalībnieknus simtu piecejoties. Dievlūdzēju pārpildītas visas telpas. Baznīcas blakus telpās un draudzes atsevišķā namā ievilkta televīzija un skaļruņi, lai neviens nepaliktu neredzējis un nedzirdējis svētku notikumū. Pirmo reizi pār savas baznīcas telpu pāršalc mākslinieces Z. Vīķis k-dzes atskaņotā ērģeļu preludē. Sirmais virsgans svēti altāri, kanceli, baznīcu. Kristus vārdi — Palieciet mana mīlestībā — rakstīti altārī, un prāvests A. Veinbergs tos atstāj par novēlē-

jumu draudzei. D
Z. Vīķes vadībā d
Lūgšanu, seko Sen
bīna baritona solo.
rēns parāda drau
vecas atslēgas no
nīcas, kuŗā drauc
mitinājusies. Šīm
gadu vecam atslē
mācītājs pievieno
dējās dziesmas, un
dievkalpojums ir
dis kavējās atstāt
mu, jo tur ar Di
liktais darbs un sk
acis un sirdis.

Blakus mājā lie
komitejas klātais
Pēc galda lūgšana
Sākas valodās
dzirkst arī jauks
humors. Sirsnīgā
stundas.

Vakara saule ja
ras ēnas, kad sv
izklīst. Dievkalpoj
šies 1170 dievlūdz

IGAUNU PR PASAULES

Igaunu priekš
les izstādē Ņujo
maijā no 7—10
sies sieviešu un
tas deju grupa u
grotāju grupa no

RAKS

Pāri par 400 lielā
nieka Jāņa Šir
bija ieradušies 5.
na zālē Ņujorkā
rakstnieku viņa 6
nas dienā, klausī
pasaku un noskat
uzvedumus Ņujo
skolu bērnu izpil

Ņujorkas drau
V. Gobiņš aicinā
nieka spēļas, AL
roja vadītājs Dr
rādīja, ka Širma
žāk sastopams
matā, bet K. K
jorkas svētdienas
dza adresi mīļāk
nu grāmatu aut

FILAD

Filadelfijas
lo organizāciju
darbības centrs
smē par sekret
Nikolaju Viksni
šu korporāciju
kasieri Līdiju R
— no latviešu ba

Aizvesto piem
darbības centra
lībnieki vienoj
š. g. 13. jūnijā.
spraigāku domu
tu vairāk ieros
organizācijas, vi
varētu Sadarbīb
smēs reprezentē
vienu pārstāvi,
draudzes un org
dzīt pa diviem
tas jau agrāk p
zīts par lieterig

● Atsaucoties
tra aicinājuman
sarīkojumi:

18. aprīlī — K
rīkotais Ludmi
prof. Jāņa M
New Century
25. un 26. ap
pulciņa līdzdali
lā institūtā taut
9. maijā — J
gada svētki.
24. maijā —
bas sarīkojumā
viesizrāde.
31. maijā — V
ta vakars.
28. jūnijā —
apvienības izk
Eglīša jaunās h

● Radio raid
balss Filadelfij
vam atbalstītāj
tu ziedojumu iz
mi, kas dod ie
viešu daiļamat
jumus. Ziedotā
paziņos š. g. 25.

● Gleznotāja
daiļdarbu izstā
tistu draudzes
bachsville iepri
cienītājus jaukā
noskaņā leturē

GENERĀLKONSULS
Dr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
10 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
5 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem
dara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus uz
nīklātas māju hipotēkas. Birojs
atvērts 6 dienas nedēļā.
967 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai
no plkst. 12—8 vakarā.
sestdienās no pl. 12 līdz 5 p.p.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

KALENDĀRS

maijā — prof. Jāņa Mediņa 60 darba gadu un Ludmilas Sepes 25 gadu atceres koncerts.
. maijā — plkst. 8 vakarā Maija balle „Kādreiz maijā" Ungāru zālē, 245 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojumā.
. maijā —plkst. 6 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres svētbrīdis pie kritušo karavīru pieminekļa Saulainē.
. maijā — plkst. 7,30 vak. Čikāgas latv. teātra viesizrāde „Kā zaglis naktī" Jarvis Collegiate.
. maijā — plkst. 8 vakarā viru ansambļa Kalvis koncerts Parkdale Collegiate.
. maijā — Pavasara svētki Sidrabenē — sacīkstes un priekšnesumi.
. jūnijā — Līgo svētki Sidrabenē.
. maijā — plkst. 7,30 vakarā Sv. Andreja b-cas telpās TLTA sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts.
. maijā — plkst. 8,15 vakarā pianistes Ilzes Štrāls . Didričsones klavieru koncerts Sv. Jāņa baznīcas zālē, Balmoral Ave.

LONDONA, ONT.

. aprīlī — Londonas teātra kopa izrādēs A. Mitrevica Dažādas mīlestības, Poļu baznīcas zālē, plkst. 8 vakarā.
. aprīlī — DV Detroitas teātris izrādīs Jaunsaimnieka līgavas, Poļu baznīcas zālē, Hill ielā, plkst. 8 vakarā.
maijā — Londonas latviešu bankas balle, Labour Hall, Kent ielā, plkst. 8 vakarā.
. maijā — Sepes - Ešes un Meldiņa koncerts Aeolian Hall, Dundas ielā, plkst. 8,30 vakarā.
. maijā — Skolas izlaidums un Ģimenes diena. Bibliotēkā.
. jūnijā — DV Londonas nodaļas Ziedu balle, Labour Hall, plkst. 8 vakarā.
. jūnijā — Jāņu sarīkojums Dorchester — Dreamland plkst. 8 vakarā.

HAMILTONA

0. maijā — plkst. 5 pp. prof. J. Mediņa 60 darba gadu un L. Sepes 25 g. atceres koncerts Konservatorijas zālē 126 James S. Kopīgs Hamiltonas organ. sarīkojums.

NIAGARA

3. maijā — Latviešu jaunatnes basketbola turnīrs un tradic. Ziedu balle ar Ziedu karalienes vēlēšanām.
5. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

Dzīve savienotās valstīs

NAMS, KAS CELTS UZ KLINTS

5. aprīlī Klīvlendā iesvētīts Apvienotās draudzes dievnams.

Kas ir šī klints, uz kuŗas Klīvlendas latviešu apvienotā draudze uzcēlusi savu dievnamu? Tā ir draudzes mīlestība pret savu īpašumu, savu baznīcu — un mīlestība pret savu Kungu un Pestītāju. Trīspadsmit gadu draudze Dievu pielūgusi svešās telpās, šodien tā ieiet savā dievnamā.

Iesvētīšanas stunda nolikta pl. 11,00 dienā. Dievlūdzēji jau ieņem vietas solos agrā rīta stundā. Acīs mirdz neizdzēsts spēks, ko mūsu tauta savā zemē krājusi gadu tūkstošos un simteņos: raugoties savās viļņojošās druvās, ziedošās pļavās, zaļās bērzu birztalās, klausoties dzimtenes balto dievnamu zvanos un dziesmās. Kā asinskārīgu suņu izdzīts briedis no sava patvēruma — tumšām mežu ēnām, tā maldās svešumā. Tagad tur mūsu mīļos dievnamus sagrauj, iznīcina, kristīgos, ticīgos laudis pulgo, nicina, izārda ģimenes; bet šeit svešumā tā pati vecā nesalauztā līdumnieku cilts ceļ savus dievnamus, taisa un pušķo altāŗus savai ticībai.

Sirmā archibīskapa prof. K. Kundziņa vadībā mācītāji un draudzes pārvalde no draudzes nama iesāk gājienu uz baznīcu. Pie galvenās ieejas durvīm pārbūves darbu tiešais vadītājs būvinženieris A. Laiminš nodod baznīcas atslēgas visu pārbūves un izdaiļošanas darbu projektētājam un plānotājam mākslinieka — architektam R. Abolinam, kas savukārt tās pasniedz archibīskapam. Tās archibīskaps nodod draudzes mācītājam J. Kugrēnam, bet vienas paliek virsganam, lai varētu katrā laikā atdarīt Apvienotās draudzes dievnamu. Tā Klīvlendas Apvienotās draudzes baznīca simboliski paliek par Archibīskapa katedrāli, kā to pie azaida galda, gan ar humoru, uztvēra savā runā prāvests A. Veinbergs. Draudze savu garigo virsganu un gājiena dalībniekus sanem pieceļoties. Dievlūdzēju pārpildītas visas telpas. Baznīcas blakus telpās un draudzes atsevišķā namā ievilkta televīzija un skaļruņi, lai neviens nepaliktu neredzējis un nedzirdējis svētku notikumū. Pirmo reizi pār savas baznīcas telpu pāršalc mākslinieces Z. Vīķis k-dzes atskaņotā ērģeļu prelūde. Sirmais virsgans svēti altāri, kanceli, baznīcu. Kristus vārdi — Palieciet manā mīlestībā — rakstīti altārī, un prāvests A. Veinbergs tos atstāj par novēlējumu draudzei. Draudzes koris Z. Vīķes vadībā dzied A. Ābeles dze uzcēlusi savu dievnamu? Tā Lūgšanu, seko Sen-Sēna T. Barir draudzes mīlestība pret savu bīna baritona solo. Māc. J. Kugīpašumu, savu baznīcu — un mīrēns parāda draudzei 50 gadus lestība pret savu Kungu un Pes- vecas atslēgas no Emanuela bazstītāju. Trīspadsmit gadu drau- nīcas, kuŗā draudze savā laikā

Jākāpina politiskā aktivitāte

Čikāgas Latviešu organizāciju apvienības pretkomūnistiskās komitejas pr-ks L. Neimanis mūs informē, ka kopīgi ar citu apspiesto tautu pārstāvjiem ir ieskatos, ka padomju konsulāts Čikāgā, tā ierikošanas gadījumā, kalpos padomju propagandas izplatīšanai un mūsu brīvības centieniem tas ir nevēlams.

Tālāk komiteja norāda, ka jau savlaicīgi sabiedrība ir jāsagatavo apspiesto tautu nedēļai jūlijā. Izmantojot šo ASV kongresa doto iespēju paust mūsu uzskatus, ja esam aktīvi, varam rādīt iespaidīgu situāciju, ar kuŗu jārēķinās kā draugiem, tā ienaidniekiem.

Daudz lielāka uzmanība ir jāveltī vēlēšanām, lai it visos lielos un mazos amatos nāktu spējīgi un mums politiski labvēlīgi kandidāti. Tāpēc ikkatram latvietim, kas ieguvis ASV pilsoņa tiesības, jau aprīlī jāpiedalās priekšvēlēšanās, balsojot par kandidātu, kuŗa izskati ārpolitikā ir mums labvēlīgi.

Komitejas viedoklis ir pret Latvijas apmeklēšanu. Fakts paliek, ka Latvija ir okupēta, un apmeklēt dzimteni var tikai ar okupantu labvēlību.

DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS 20. DARBA GADU ATCERES MANTU IZLOZE

Klāstā redzama tikai daļa no saņemtiem dāvinājumiem, kas bija izstādīti Kultūras dienās Dimoinā. Izlozēs 15 glezmas, vērtīgus grāmatu komplektus un dailamatnieku izstrādājumus. Uzņēmumā no labās puses komisijas locekle E. Zalgaucka un DV Dimoinas apbas pr-ks V. Palks.

RAKSTNIEKS J. ŠIRMANIS SAVU CIENITĀJU VIDŪ

Pāri par 400 lieli un mazi rakstnieka Jāņa Širmaņa cienītāji bija ieradušies 5. aprīlī Arlingtona zālē Ņujorkā, lai godinātu rakstnieku viņa 60 gadu dzimšanas dienā, klausītos viņa dzīves pasaku un noskatītos viņa darbu uzvedumus Ņujorkas svētdienas skolu bērnu izpildījumā.

Ņujorkas draudzes priekšnieks V. Gobiņš aicināja cienīt rakstnieka spējas, ALAs Kultūras biroja vadītājs Dr. P. Norvilis norādīja, ka Širmaņa vārds visbiežāk sastopams skolas lasāmgrāmatā, bet K. Karlovics no Ņujorkas svētdienas skolām pasniedza adresi mīļākam latviešu bērnu grāmatu autoram. Pateicības lūgšanu vadīja māc. A. Ozols. Nikolajs Kalniņš iepazīstināja ar jubilāru, kas uzcēlis pasaku pili ar daudziem logiem: pa vienu logu redzama Pikstīte ar saviem draugiem, pa otru Kriksis ar Tominu, citā Tincis, Dadžu Juris vai citi pasaku varoņi. Pie pils vārtiem stāv sargs, kas pilī ielaiž tikai tos bērnus, kas runā latviešu valodā.

Jānis Širmanis stāstīja par sevi un savu darbu likteņiem. Viņiem esot it kā sacensība ar Nik. Kalniņu, kuŗš izdevis vairāk grāmatu. Viņš nejūtas, ka nodzīvots jau 60 gadu, gatavs pat ar puiķēm iet skrieties. Rakstīt sācis, lai atradinātu jauniešus no nevajadzīgas literātūras lasīšanas. Sogad paredzēta jauna grāmata „Gelzis un Misiņš". Daži viņa grāmatu likteņi bijuši raibi un neparasti. Ka Pikstīte iespiesta, par to jāpateicas līdakai, kas palīdzējusi mainīt cenzora nostāju vācu okupācijas laikā. Kriksis bijis kādu laiku krievu gūstā Anneniekos, bet vēlāk saimnieks to atradis mazajā jumta istabiņā un nodevis Širmanim. Visvairāk neveiksmju piedzīvojuši Vakara viesi. To taisījušies izdot 1949. gadā Fišbachā, tad kaut kur pazuduši. Atjaunotus tos gatavotu vairāk ierosmes, kā arī lai organizācijas, vienam izpaliekot, varētu Sadarbības centra sanāksmēs reprezentēties vismaz ar vienu pārstāvi, ierosināts lūgt draudzes un organizācijas izraudzīt pa diviem pārstāvjiem, kā tas jau agrāk pārbaudīts un atzīts par lietderīgu.

Atsaucoties Sadarbības centra aicinājumam, pieteikti šādi sarīkojumi:

18. aprīlī — Koncertapvienības rikotais Ludmillas Sepes un prof. Jāņa Mediņa Koncerts New Century kluba telpās.

25. un 26. aprīlī — Jaunatnes pulciņa līdzdalība Internacionālā institūta tautību tirdziņā.

9. maijā — Jaunatnes pulciņa gada svētki.

24. maijā — Brīvo latvju bbas sarīkojumā Čikāgas teātŗa viesizrāde.

31. maijā — Vijas Vētras baleta vakars.

28. jūnijā — Daugavas Vanagu apvienības izkārtotā Anšlāva Eglīša jaunās lugas izrāde.

Radio raidījumi „Latviešu balss Filadelfijā" ikvienam savam atbalstītājam pret 50 centu ziedojumu izsniedz laimes zīmi, kas dod iespēju laimēt latviešu dailamatniecības izstrādājumus. Ziedotājiem laimestus paziņos š. g. 25. jūlijā.

Gleznotāja Lāimona Eglīša daildarbu izstāde latviešu baptistu draudzes namā Applebachsville iepriecināja mākslas cienītājus jaukām un patīkamā noskaņā ieturētām gleznām.

IGAUNIJAS DIPLOMĀTA GODINĀŠANA ŅUJORKĀ

Pirms 25 gadiem Igaunijas valdība iecēla Johannesu Kaivu par Igaunijas ģenerālkonsulu Ņujorkā un par Igaunijas sūtniecības lietvedi. Lai atzīmētu šo gadījumu, 3. aprīlī Igauņu namā Ņujorkā notika viņa godināšana, kur bija ieradušies Latvijas sūtnis Vašingtonā prof. A. Spekke, sūtniecības padomnieks Dr. Dinbergs, ACEN latviešu delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns, „Amerikas Balss" Austrumeiropas nodaļas vadītājs H. Lielnors, Lietuvas sūtniecības vadītājs Kajeckas, ģenerālkonsuls Budris un vairāki amerikāņu iestāžu pārstāvji.

Kaivs beidzis Tartu universitātes juridisko fakultāti, pirms tam vienu gadu studējis Rīgas Politechniskā institūtā. Piedalījies Igaunijas atbrīvošanas karā 1918. — 20. g. Pēc universitātes beigšanas darbojies Hāgas starptautiskā tiesā, pēc tam bijis padomnieks Tieslietu ministrijā, 1935. g. tas devies uz Austrāliju kā dažu firmu pārstāvis, līdz ar to uzņemdamies Igaunijas goda konsula pienākumus. Kad Padomju Savienība okupēja Baltijas valstis, Kaivam nācās izcīnīt vairākas prāvas amerikāņu tiesā ar padomju valdību, kas gribēja dabūt savā varā igauņu tirdzniecības kuģus brīvajā pasaulē. Visās šīs padomju valdības prasības ASV tiesa noraidīja.

Kā ģenerālkonsuls Kaivs uzturas Ņujorkā, bet kā sūniecības lietvedim viņam bieži jāierodas Vašingtonā uz dažādām sarunām un pieņemšanām, jo Igaunijai pastāvīgas sūtniecības tur nav.

FILADELFIJĀ

Filadelfijas latviešu nacionālo organizāciju un draudžu sadarbības centrs 5. aprīļa sanāksmē par sekretāru ievēlēja Dr. Nikolaju Viksniņu — no Latviešu korporācīju kopas un par kasieri Līdiju Rodiņu - Braunu — no latviešu baptistu draudzes.

Aizvesto piemiņas brīdi Sadarbības centra sanāksmes dalībnieki vienojās rīkot sestdien, š. g. 13. jūnijā. — Lai panāktu spraigāku domu izmaiņu un gūtu vairāk ierosmes, kā arī lai organizācijas, vienam izpaliekot, varētu Sadarbības centra sanāksmēs reprezentēties vismaz ar vienu pārstāvi, ierosināts lūgt draudzes un organizācijas izraudzīt pa diviem pārstāvjiem, kā tas jau agrāk pārbaudīts un atzīts par lietderīgu

Atsaucoties Sadarbības centra aicinājumam, pieteikti šādi sarīkojumi:

18. aprīlī — Koncertapvienības rikotais Ludmillas Sepes un prof. Jāņa Mediņa Koncerts New Century kluba telpās.

25. un 26. aprīlī — Jaunatnes pulciņa līdzdalība Internacionālā institūta tautību tirdziņā.

9. maijā — Jaunatnes pulciņa gada svētki.

24. maijā — Brīvo latvju bbas sarīkojumā Čikāgas teātŗa viesizrāde.

31. maijā — Vijas Vētras baleta vakars.

28. jūnijā — Daugavas Vanagu apvienības izkārtotā Anšlāva Eglīša jaunās lugas izrāde.

Radio raidījumi „Latviešu balss Filadelfijā" ikvienam savam atbalstītājam pret 50 centu ziedojumu izsniedz laimes zīmi, kas dod iespēju laimēt latviešu dailamatniecības izstrādājumus. Ziedotājiem laimestus paziņos š. g. 25. jūlijā.

Gleznotāja Lāimona Eglīša daildarbu izstāde latviešu baptistu draudzes namā Applebachsville iepriecināja mākslas cienītājus jaukām un patīkamā noskaņā ieturētām gleznām.

TECHNIKAS BRĪNUMI PASAULES IZSTĀDĒ

SPECIĀLRAKSTS LA IZSTĀDES PRIEKŠVAKARĀ

Ņujorkā. — Sākot ar 22. aprīli, kad šeit oficiāli atklās Ņujorkas Pasaules izstādi, galvenā uzmanība būs pievērsta zinātnei, īpaši ASV sasniegumiem stratosfairā.

Miljoniem izstādes apmeklētāju būs iespēja novērot satikšanos bezgaisa telpā starp izšauto „gaisa kuģi" resp. raķeti un novērošanas staciju galsā. Tādā kārtā būs iespēja astronautiem satikties, izmantojot izplatījuma laboratoriju.

Paredzēts simulēts ceļojums uz mēnesi Apollo tepas kapsulā, kas veiks 240.000 jūdžu distanci ar 18.000 jūdžu lielu stundas ātrumu. Viss „ceļojums" beigsies ar astronautu nolaišanos uz mēness, kur tie tiks parādīti staigājam pa nedzīvo bezgaisa virsmu.

Izstādes prezidents Roberts Mosus paskaidro, ka šis būs pirmais šāda veida simulēts ceļojums uz zemes tuvāko planētu no General Electric paviljona izstādes laikā. Neapšaubāmi, šāda demonstrācija apmeklētājiem dos iespēju iepazīties ar astronomiju no tīri zinātniskā viedokļa.

Uzmanības centrā būs saules iekšienes pamatprocesa projekcija, rādīs arī dažāda paveida radioaktīvos starus. Izstādēs rīkotāji ir pārliecināti, ka informācija būs ne tikai par tehnoloģiju, bet arī zināmiem elementiem izplatījumā.

ASV atomenerģijas komisija gādās, lai katrs varētu tuvāk iepazīties ar samērā maz populāro Sherwood projektu, kas paredz atkārtot saules iekšienes skaldīšanās procesu uz zemēs. Ja šis projekts īstenotos, zeme tiktu apgādāta ar neapsīkstošu enerģijas daudzumu. Cik zināms, udzigi projekti uzsākti Padomju Savienībā un Anglijā. Jaunākie sasniegumi šajā laikā tiks demonstrēti General Electric celtnē.

Šajā celtnē apmeklētāji pirmoreiz varēs redzēt, kādā veidā tiek saskaldīts ūdeņraža kodols 20.000.000 gradu karstumā pēc Celzija. Protams, šis kodols būs ļoti mazs, lai rastu enerģiju praktiskām vajadzībām, bet pietiekams, lai uzburtu saules iespaidu miniatūrā. Jāpiezīmē, ka visiem šiem eksperimentiem izmantōs deuteriumu vai arī tritiumu. Pēdējais nav sastopams dabā, bet viegli ražojams mākslīgā veidā.

Visbeidzot jāpiezīmē, ka skaidošanas aparāts GE celtnē sastāv no kvarca caurules 6 collu diametrā un ir 8 pēdas gaŗš. Liela 130 ceļu baterija spēs 30 sekundēs uzkrāt 1.000.000 ampēru 60.000 voltu stipras elektrības.

A. Kalniņš

Zviedrijas sabiedrisks darbinieks Ziemeļamerikā

Inž. Imants Freimanis no Zviedrijas, kas pavada prof. J. Mediņu un operdziedoni L. Sepi - Ešī koncertceļojumā pa Amerikas kontinentu, izlietoja izdevību, lai tiktos ar DV apvienības biedriem un pārējiem tautiešiem Grand Rapidos. Tikšanās bija noorganizēta Vienības draudzes baznīcas sabiedriskās telpās 1. aprīļa vakarā, un to atklāja DV apvienības priekšnieks A. Barkāns. Inž. I. Freimanis kodolīgā un koncentrētā veidā pastāstīja par DV darbību Eiropā, latviešu politisko organizāciju veikumiem vecajā kontinentā, latviešu jaunatnes dzīvi dažādās Eiropas zemēs. Jo sevišķi interesants bija referenta vērtējums par stāvokli Latvijā, vērojot to no Zviedrijas krasta. Bija krietni daudz jautājumu referentam, uz ko tas deva skaidras atbildes. Klausītāji varēja pārliecināties, cik nožēlojama loma ir tiem diviem jauniem latviešiem, kas darbojas kā Kremļa „kipari" krievu sūtniecībā Stokholmā. DV apvienības vanadžu kopa bija rūpējusies par kafiju un cienastu. Žēl, ka vakars bija jānoorganizē steidzami, kādēļ to plašāk nebija iespējams izziņot.

ELIZABETE, N. J.

Elizabetes Ņuarkas latviešu ev. - lut. padome 4. aprīļa sēdē lielā vienprātībā vienbalsīgi par savas draudzes priekšnieku ievēlēja Alfr. Medni, līdzšinējo pr-ku, kas ar ļoti labām sekmēm šo amatu pilda jau 9 gadus. Padome lielā vienprātībā ievēlēja arī pārējās amata personas: I. Kalniņu, pr-ka vietn.; R. Štemmeru, sekr.; M. Kaupeli, kasieris; V. Neimani, prot. sekr.: Elfrīdu Briedi, mantzine un Fr. Hibneru, kasiera vietn.

ŅUJORKA

Ņujorkas latviešu ev. - lut. Bronksas rajona nekustama īpašuma fonds 4. aprīļa sēdē nolēma lūgt pilsētas būvju parvaldi, lai tā palīdzētu atrast piemērotu apbūves gabalu nekustamam īpašumam Bronksā. To varētu pirkt vai īrēt uz 99 gadiem no pilsētas īpašumiem Bronksā. Katru mēnesi pilsēta pārdod vairākus simtus apbūves gabalu visos pilsētas rajonos. Sarunās ar pilsētas pārstāvjiem piedalīsies māc. A. Ozols un J. Spirģis.

Komitejas locekļi ir apskatījuši un izvērtējuši ap 40 dažādus īpašumus: neapbūvētus zemes gabalus, lielākas mūŗa ēkas, dažas baznīcas, auto novietņu laukumus, maiznīcu un skolu. Par labāko atzīts Jonkeru pilsētas robežās esošais īpašums, nepilna akra lielumā, divus blokus no Bronksas robežas. Šis īpašums pieder Jonkeru pilsētai, un paredzāms, ka to pārdos vairāksolīšanā š. g. maijā. Draudzes pr-ks V. Gobiņš pieteicis Jonkeru pilsētai Bronksas rajona vēlēšanos piedalīties šinī izsolē Tas varētu maksāt ap 20.000—25.000 dolaru.

Ņujorkas draudzes Bronksā un apkārtnē dzīvojošo draudzes locekļu aptauja liecina, ka vairums atbalsta šī īpašuma iegādi, bet daļa tomēr ir tam pretim, it sevišķi vecākie laudis, kas sūdzas par slikto satiksmi. Pirms īpašuma iegādes vajadzīga pilnsapulces piekrišana.

Ņujorkas latviešu biedrības 4. aprīļa sanāksmē pārrunāja biedrības iekšējās lietas, it sevišķi par goda biedru lielo skaitu.

Nama fonda balle paredzēta 11. aprīlī Jorkviles apakšējā zālē.

I.

GRAND RAPIDI (MIČ.)

Prof. Ludolfa Liberta atstāto darbu izstādē Grand Rapidos bija skatāmi 34 meistara atstātie darbi. Izstādi bija sarīkojis un iekārtojis biedrības kultūrālās un sarīkojumu nozares vadītājs K. Tālbergs, bet čakli palīgi bija P. Puriņš, J. Bušs un V. Tālbergs. Izstādi atklāja sestdien, 28. martā K. Tālbergs, piedaloties ap 70 viesiem, kas arī noskatījās krāsu un skaņu filmu par mākslinieka dzīvi un darbiem, prof. J. Siliņa ierunātiem komentāriem un A. Libertes-Rebānes iedziedātām Karmenas ārijām. Izstāde ilga 4 dienas. To noskatījās ap 150 apmeklētāju. Ja pieskaita arī L. Sepes-Ešes un prof. J. Mediņa koncerta klausītājus, kas tāpat skatīja visus darbus, tad gūstam nozīmīgu skaitu — 400. Pavisam pārdeva 8 darbus. Tos ieguva: H. Kerpe, M. Čunčina, Dr. F. Valdmanis, K. Tālbergs, A. Freimane, H. Vunge, Dr. Grīva un P. Puriņš. Jāpiezīmē, ka izstādē bija ieradušies arī vairāki amerikāņi, apliecinot patiesu mākslas izpratni.

Akvinas kolledžu ar bakalaura gradu psiholoģijā beigusi Liene Andersone. Viņa devusies uz Ann Arboru, Mičigenā, kur strādās par bibliotēkāri un š. g. rudenī turpinās studijas mastera grada iegūšanai.

Latviešu biedrības valde amatus sadalījusi šādi: biedrības pr-ks agr. A. Meiers (ievēlēts sapulcē), pr-ka palīgs un ārlietu sekretārs J. Andersons, sekretāra J. Brūns, kasieris V. Valts, kasiera pal. A. Grīnbergs, nama pārzinis P. Golts, kultūrālās un sarīkojumu nozares vadītājs K. Tālbergs, biedrzinis Ed. Bērziņš, izbūves darbu pārzinātāji — P. Rītums un V. Valts, sarīkojumu techniskie palīgi P. Kalniņš un P Puriņš.

Lieldienu svētkos pēc agrā rīta dievkalpojuma Vienības draudzē visiem baznīcēniem bija organizēts kopīgs azaids, kuŗa laikā padomes loceklis H. Rītums pastāstīja par draudzes jauniešu veikumiem un dažādu skolu beigšanu no vienām Lieldienām līdz otrām, apm. viena gada posmā. Šādu informāciju H. Rītums devis katru gadu, un tā atspoguļo draudzes jauniešu izglītības gaitas un sasniegumus. Vairāki dr. locekļi pieteica savus ziedojumus parāda dzēšanai par baznīcu un mācītāja māju. Pirmie ziedotāji bija P. O. Zeltiņi un K. Upe. Kopīgā parāda summa vēl ir ap 6000 dol

V. Z.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKĀ

12. aprīlī plkst. 9,15 Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols; plkst. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš, pēc tām J. Rudzīša referāts par literātūru okupētajā dzimtenē; plkst. 2 Frīportā. Kristus baznīcā māc. A. Ozols un O. Gulbis, soliste Sk. Prince. draudzes Bronksas koris un Bronksas zēnu kvintets Ritas Pētersones vadībā; plkst. 2,30 Istoranžā (N. J.), Pirmā luterāņu baznīcā prāv. K. Birznieks; plkst. 5,15 Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. R. Zariņš.

19. aprīlī plkst. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš, plkst. 4 Beisorā, Sv. Lūka baznīcā māc. O. Gulbis, māc. J. Siliņš, pēc tam ref. par jaunākiem atradumiem Jēzus dzīves pētniecībā, krāsaini diapozitīvi; plkst. 5 Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols, pēc tam rakstnieku vakars.

AURORA, ILL.

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

12. aprīlī, plkst. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudē. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien., plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Lēventāls.

19. aprīlī skautu un gaidu Sv. Jura dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Latviešu skola. Pēc dievkalpojuma liter. kritika Jāņa Rudzīša referāts.

3. maijā Debesbraukšanas dienas dievkalpojums. Dievgalds. Jauniešu iesvēte. Māc. J. Sīpols un V Lēventāls.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

12. aprīlī, plkst. 3 p.p. dievkalpojums. Draudzes sapulce.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6-1191.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Latheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Sestdien, 11. aprīlī, plkst. 7 vakarā dievkalpojums. Draudzes sapulce.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

26. aprīlī, plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Draudzes sapulce.

CEĻOJOŠA IGAUŅU IZSTĀDE

Igauņu centrālās organizācijas Zviedrijā noorganizējušas igauņu propagandas izstādi, kas ceļos no vienas valsts uz otru. No tikumi Igaunijas dzīvē būs attēloti fotografijās un tabulās.

Izstādi atklās Toronto igauņu dienās Ziemeļamerikā no 15. — 18. maijam. Izstāde paliks igauņu namā Toronto līdz maija beigām. Jūnijā un jūlijā izstāde būs redzama Igauņu namā Ņujorkā, augustā — Igauņu namā Losandželosā, pēc tam tā apceļos citus igauņu namus ASV rietumos. Oktobrī igauņu izstādi pārvietos uz Igauņu namu Stokholmā, novembrī — uz Vāciju. Decembrī un nākošā gada janvārī izstāde atradīsies Igauņu namos Sidnejā, Adelaidā un Melburnā, bet februārī — Jaunzēlandē. 1965. g. martā un aprīlī izstāde apceļos Latīņameriku.

LATVIJA

30. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 11. APRĪLĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas teipu.
Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai inicīļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var nesaīsināt redakcijas viedoklim.

SŪTIET SAVIEM PIEDERĪGIEM dāvanu saiņus ar DV Grāmatnīcas Sainīšu nodaļas starpniecību.
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
Tel. 368-0792.

KĀ LATVIJĀ CINĀS AR BAZNĪCU

Cīņā 19. marta numurā ievietots garāks raksts „Ateisti aug cīņā". Raksta sākumā autors vēršas pret vienaldzīgiem, kuŗi aizbildinoties: Ja Dieva nav, kādēļ to pierādīt? Ja Dievs ir, vai vērts ir ar viņu strīdēties. „Šāda „neitrālā" pozīcija nes lielu ļaunumu, jo visi, kas tā domā, veido iespējamo rezervi ticīgo rindu papildināšanai. Mēģinājums balansēt starp divām ideoloģijām ir ļoti bīstams, jo pietiek ar nelielu grūdienu, lai nokļūtu reliģisko ticējumu purvā," uzsver Cīņa un tad attēlo, kā taisa ateistus Daugavpils padagoģiskā institūtā.

Uz skatuves divas komandas. Vienā — 2. vidusskolas, otrā — 9. vidusskolaș audzēkņi. Notiek ateistisko sacensību fināls, sacensību, kas jau dažus mēnešus risinās Daugavpilș aptvērot visas vidusskolas.

Raiti un spriegi rit konkurss, kuŗā pēc formas daudz kas aizgūts no televīzijas jautro un atjautīgo kluba.

So konkursu, kuŗā kopskaitā piedalījās vairāki simti skolēnu, tādējādi gūstot bērniem tik nepieciešamo antireliģisko rūdījumu, rīkoja Daugavpils paidagoģiskā institūta karojošo ateistu klubs.

Grību pastāstīt par dažiem iespaidiem, ko Daugavpils augstskolu zinātniski metodiskajā ateistiskajā konferencē nesenguva cieminī no Tallinas, Tartu, Smoļenskas, Šauļiem, Viļņās, Rīgas un Liepājas.

„Katrs kluba loceklis profesors, katrs — apkopēja," skan viens no šejienes 10 baušļiem, kas humoristiskajā formā runā par ļoti nopietnām lietām."

„Katrs — apkopēja." Kā tas izpaužas, nācās ne vienu reizi vien vērot konferences organizēšanas laikā, kuŗā, protams, netrūka visparastākā „melnā darba", sākot ar krēslu stiepšanu un beidzot ar daudzo cieminu izvadīšanu pa kopmītnēm.

„Katrs — profesors." Tas nozīmē, ka ikvienam jāprot runāt ar ticīgajiem, pacietīgi un taktiski izskaidrot viņu kļūdas. Ne velti cits kluba bauslis skan: „Karojošais ateists bez bībeles zināšanas ir kā mednieks bez bises."

Klubam institūta ēkā ir sava istaba. Te pie sienas karājas grafiks, kur pretim katram uzvārdam ir dažādi izkrāsotas rūtiņas. Katrai krāsai sava nozīme: nolasīta lekcija, piedalīšanās antireliģiskā uzvedumā, technisks darbs. Citam rūtiņu ķēdīte garāka, citam — īsāka, bet ko darīt bijis katram. Par to nav ko brīnīties, — klubs taču izvērsis savu darbu tālu aiz institūta sienām. Karte liecina — visa Daugavpils apkārtne ietilpst studentu aģitbrigādes darbības sfairā, bet viesizrādes notikušas pat Rīgā, Liepājā un Ļeningradā.

. . . Griežas magnetofona spoles, un zālē atskan reliģiskajā histērijā kritušas „piecdesmitnieces" nesakarīgā runāšana, ko izdevies pierakstīt kluba loceklim. Vai var būt vēl spēcīgāks arguments, pierādot, līdz kadam neprātam reliģija var aizvest ticīgo?

. . . Uz skatuves — dzelzceļa vagona kupeja. Nejaušs gadījums savedis reliģijas aizstāvi ar tās pretinieku. Strīdu — ārēji pieklājīgu, bet nesamierināmu — illustrē īsas, bet spilgtas padarbinieku uzvestās ainiņas. Zā lē — daudz ticīgo, un tāpēc aktieri spēlē ar īpašu dedzību.

Dažādas ir kluba darbības formas, bet visu to pamatā — nākamo skolotāju dziļa ieinteresētība šai darbā, pārliecība, ka cīņa pret reliģiju ir viens no svarīgākajiem uzdevumiem ideoloģijas laukā. Ar aizrautību stāstija institūta absolvents skolotājs F. Platkovs, ka arī Špoģos, kur viņš tagad strādā, pamazām ieviešas klubā par tradicionālām kļuvušās antireliģiskā darba metodes. To pašu varētu pastāstīt arī citi bijušie kluba aktīvisti — D. Tribis, kas tagad strādā Rēzeknes rajonā, D. Sergejevs — kolchoza „Rassvet" partijas organizācijas sekretārs, un daudzi, daudzi citi. Šo daudzo vidū ne viens vien tāds, kas uz Institūtu atnāca, pats ticīgs būdams, un kas tagad dedzīgi iesaistās antireliģiskajā darbā.

Pateicamies jums par ateistisko dzirksteli, no kuŗas pie mums iedegās liesmas," bareljefu ar šādu uzrakstu daugavpiliešiem uzdāvināja Šauļu paidagoģiskā institūta studenti. No viņu pārstāvjiem — pasniedzēja J. Aniča, studentes L. Laucītes — uzzinājām, ka Šauļu studentu karojošo ateistu klubs, kas piedzimis daugavpiliešu izbraukumu rezultātā, šodien dažā ziņā jau pārspējis savu „tēvu". Divus gadus Šauļu studenti neatlaidīgi un pacietīgi gan individuālās pārrunās, gan aptaujās pētījuši, kas vēl tur ticīgos cilvēkus reliģijas valgos. Vienīgi ridziniekiem nācās aprobežoties ar pārdomām, kāpēc Rīgas augstskolās tik maz dara, lai nākamie speciālisti jau studiju gados atrastu savu vietu karojošo ateistu rindās. Pamazām iekustas šai virzienā Rīgas medicīnas institūts, kur nesen notika pirmā ateisma jautājumiem veltītā studentu zinātniskā konference, daži pasākumi vienā otrā fakultātē citās augstskolās, un tas ir viss. Ja Rīgā starp mācību spēkiem būtu vairāk tādu dedzīgu ateisma propagandētāju kā Tartu universitātes fizikas un matēmatikas fakultātes dekāns A. Mits, kā Šauļu paidagoģiskā institūta pasniedzējs J. Aničis un citi daugavpiliešu vīesi, varbūt arī Rīgas augstskolu beigušo vidū mazāk būtu tādu, kas uzskata, ka reliģija atmirs pati par sevi, un nepakustina pirkstu, lai šo procesu paātrinātu.

Pārstāvis
DV GRĀMATNICA
123 HURON STR.,
TORONTO 2-B, ONT.

LP11
jauna skaņu plate
Jānis Mediņš
11 IZLASES SKAŅDARBI.

Piedalās:
autors, L. Sepe - Eše, simfonisks orķestris un citi.

Nesaņemāt LP11 apkārtrakstu?
Izdariet vismaz vienu pasūtinājumu, tad ievedīsim Jūs kartotekā un piesūtīsim apkārtrakstus par visiem daudzajiem Latvian Music jaunizdevumiem!

Oskars Dankers

Lai vēsture spriež tiesu

ATMIŅAS PAR VĀCU OKUPĀCIJAS LAIKU LATVIJĀ

13. turpinājums.

Līdz ar okupācijas varas ienākšanu Latvijā visu saimniecību pārņēma vācieši. Rūpnīcas uzsāka strādāt bruņošanās vajadzībām. Lauksaimniecība skatoties pēc zemes platības, tika aplikta nodevām. Ieviesa arī kartīšu sistēmu. Viena kartīte glabājās pie saimnieka, otra — pagasta valdē. Katra nodeva tika ierakstīta abās kartītēs. Apriņķa agronoms, ierodoties pagasta valdē, viegli varēja konstatēt, kuŗš saimnieks nodevis pilnu normu, kuŗš ne. Pret kūtriem normu nodevējiem lietoja stingras represijas, pat līdz izlikšanai no mājām. Ne katru reizi izdevās padzīto saimnieku dabūt atpakaļ savās mājās. Lai izbeigtu šīs nebūšanas, lauksaimniecības ģenerāldirektors gāja pie ģenerālkomisāra ar priekšlikumu, ka viņš no saimniecībām ievāks nodevas un garantē nodot pilnu mēru vāciem. Ģenerālkomisārs šoreiz tam pievienojās, un līdz ar to izbeidzās represijas pret lauksaimniekiem.

Vācu okupācijas vara nesaudzīgi izmantoja Latvijas saimniecību — rūpniecību, lauksaimniecību un finances.

Latvijas valsts mantu vācu okupanti pārņēma savā īpašumā. Piemēram, Valsts Elektro-Technisko fabriku „VEF" tie pārņēma, tā sakot, vienā acumirklī: vispirms iecēla vācu direktoru, noņēma izkārtni „VEF" un uzlika „AEG", t. i. Allgemeine Elektrische Gesellschaft. Tāpat rīkojās arī ar citiem valsts uzņēmumiem.

Pēc pavīrsas aplēses Vācija ir parādā Latvijai vairāk nekā četri miljardi DM. Man gribētos darīt uzmanīgus nākošos valdības vīrus jaunajā, brīvajā Latvijā, lai tie neaizmirstu pieprasīt šī parāda nolīdzināšanu.

Vācu okupanti ņēma no Latvijas visu, ne tikai lauksaimniecības un rūpniecības ražojumus, bet arī mūsu visdārgāko mantu — mūsu dzīvo spēku. Mūsu ļaudis tika izmantoti ne tikai fabrikās un lauksaimniecībā, bet arī frontē.

Visiem iedzīvotājiem tika piešķirtas pārtikas kartītes. Vācieši neaizmirsa ierakstīt savās kartītēs dubultas pārtikas devas. Par maksāšanas līdzekli vācieši ieveda reichsmarku.

1942. g. februārī ģenerālkomisārs kā lieku likvidēja ģenerāldirektoriju, kuŗā ietelpa četras personas. Viņš noteica, ka atsevišķo resoru vadītāji par savu darbu ir atbildīgi tieši ģenerālkomisāram. Visi direktori kopā sastāda Latvijas Pašpārvaldi. Kopīgas sēdes ģenerāldirektoriem nebija paredzētas, bet tie pēc savstarpējas vienošanās sanāca ik nedēļas uz sēdi, lai apspriestos par stāvokli un saskaņotu savu darbību. Sēdes noturēja pēc kārtas pie katra ģenerāldirektora viņa darba vietā. Kancelejas šefs sēdes atreferēja protokola grāmatā. Visās iestādēs lielākā daļa ierēdņu bija no Latvijas neatkarības laikiem. Pārējos iecēla no bijušiem karavīriem — virsniekiem.

Sarakstei ar padotajām iestādēm bija jāiet cauri vācu kontrolei. Piemēram, ja Iekšlietu ģenerāldirektors raksta kādam apriņķa vecākam, tad raksts vispirms jānosūta attiecīgam apgabala komisāram, bet pēdējais, iepazinies ar raksta saturu, sūta to tālāk apriņķa vecākam. Atpakaļceļš no apriņķa uz ģenerāldirekciju bija tas pats.

Lai gan bija kara laiks, mūsu lauksaimniecība spēja ražot pietiekami daudz pārtikas, lai nodotu visas nodevas okupācijas varai un pie tam vēl paēdinātu visus iedzīvotājus.

Skolas un mācības iestādes strādāja pilnā gaitā, sākot ar pamatskolu līdz universitātei. Vācu valoda bija paredzēta stundu plānā par mācību priekšmetu.

Latvijas pašpārvalde darbojās ar savām iestādēm gandrīz tādos pašos apmēros kā brīvā Latvijā. Trūka ārlietu un kara resoru, bet suverēnā vara piederēja okupantiem.

Sākumā Hitlera uzbrukums Krievijai attīstījās ļoti sekmīgi, vācu armija dziļi iespiedās Krievijā, sasniedzot līniju: Ļeningrada, Maskava, Kaukaza. Tad nāca kas negaidīts — 1941. g. ārkārtīgi bargā ziema ar lielo sniegu un stipro salu. Vācu karavīru tērpi nebija piemēroti tik zemai temperātūrai. Gadījās, ka tanku apkalpe bija nosalusi un ienīgusi mūžīgā mūžīgā savā tērauda zārkā, tāpat kā sargkareivis savā sarga vietā. Organizēja ziedojumu vākšanas akciju milzu apmēros. Sāka vākt kažokus pa visu Vāciju, un arī Latvijā tika organizēts kas līdzīgs. Kad īsti šie kažoki sasniedza salstošo karavīru frontē — neviens nezina. 1941. gada bargā ziema ietekmēja vācu tālāko ofensīvu. Pēc smagās neveiksmes Staļingradā Hitlers nespēja vairs atgūt agrākos spēkus. Vēl nāca klāt apstāklis, ka Savienotās Valstis pievienojās sabiedrotiem cīņā pret Hitleru. Bez tam Amerika apgādāja Pad. Savienību ar ieročiem, munīciju, tankiem, smagām transporta mašīnām un pārtiku. Krievi, atspriguši no Hitlera pirmā smagā trieciena un Amerikas lielās materiālās palīdzības stiprināti, sajuta atkal jaunu sparu un sāka lēnām spiest vācu fronti atpakaļ.

Propagandas ministrs Gebels ik dienas radio raidījumos runāja par galīgo vāciešu uzvaru, bet maz bija tādu, kas tam ticēja. Runāt par kara zaudēšanu, protams, nedrīkstēja, jo partija un SD sodīja katru ar nāvi vai koncentrācijas nometni, kas tādas baumas izplatīja. Tā vienam no labākiem vācu ģenerāļiem nācās savu stāju samaksāt ar savu dzīvību. Afrikas tuksneša varonis ģenerālis Rommels samaksāja ar savu dzīvību to, ka bija uzdrošinājies pateikt patiesību, ka karš zaudēts. Arī vācu civilā pārvaldē Latvijā bija manāma zināma maiņa. Okupantu groži kļuva it kā vaļīgāki, vācu ierēdņu bravūra zuda, tie kļuva laipnāki un mazrunīgāki.

Latvijas Pašpārvalde piedzīvoja sava stāvokļa uzlabošanos. Tā kļuva par kaut ko līdzīgu ministru kabinetam ar premjēru priekšgalā. Tas notika pēc Lozes priekšraksta, kas man tika atsūtīts ar ģenerālkomisāra starpniecību 1944. g. 15. martā. Tātad tikai 6 mēneši pirms kara beigām,

Rakstā cita starpā norādīts: „Iecelju Jūs pirmā ģenerāldirektora amatā, paturot Jūsu līdzšinējo Iekšlietu ģenerāldirektora amatu.

Jums kā pirmajam ģenerāldirektoram pienākas Latvijas pašpārvaldes vadība. Saskaņā ar vācu valdības izdotajiem rīkojumiem un norādījumiem, Jums jādod ģenerāldirektoriem vispārīgas vadlīnijas viņu pārvaldes darbībā; Jūs esat atbildīgs man par Pašpārvaldes darba norisi un par doto vadlīniju un norādījumu ievērošanu.

Galvenos pamatjautājumos Jūs pārstāviet Pašpārvaldi un ar manu atļauju kārtojiet atsevišķu ģenerāldirektoru dienesta apjomus, Jūsu un ģenerāldirektoru vietnieku jautājumu, gadījumos, ja viņi aizkavēti tieši veikt savus pienākumus. Principiālos, kā arī starpresoru jautājumos Jums tiesība pārējiem ģenerāldirektoriem dot norādījumus.

Jūsu kā pirmā ģenerāldirektora atbildība neatbrīvo pārējos ģenerāldirektorus no atbildības attiecīgās ģenerāldirekcijas dienesta lokā."

Arī ziemeļu frontē vācu armija sāka pakāpeniski atkāpties. No Ļeningradas uz Veļikajas upes krastiem, tad uz Volchovu, Ostrovu, Opočku. Drīz vien ienaidnieks sāka tuvoties mūsu zemes robežām. Liels satraukums saviļņoja mūsu tautu, jo visiem vēl bija svaigā atmiņā briesmu un šausmu darbi Baigajā gadā, kad sarkanā vara mūsu ļaudis iznīcināja vai deportēja uz tālām Sibirijas vergu darba nometnēm. Uz lielceļiem sāka parādīties veselām rindām bēgļu pajūgi no Latgales un Vidzemes, tie devās caur Rīgu uz Kurzemi un Liepāju. Lai palīdzētu bēgļiem orientēties emigrācijas jautājumos, es atvēru jaunu biroju izceļotājiem un par direktoru iecēlu bijušo Daugavpils vecāko — enerģisko Jāni Niedru. Lai pats iegūtu informāciju par stāvokli frontē un ienaidnieka atrašanās vietu, es aizgāju pie ģenerālkomisāra. Uz maniem jautājumiem ģenerālkomisārs atbildēja, ka viņiem neesot ziņu par frontes stāvokli. Nolēmu iegūt ziņas pats. Uzdevu Jānim Niedram izlūkot Jelgavas, Baldones, Madonas, Gulbenes, Valkas virzienus un uz kartes atzīmēt ienaidnieka atrašanās vietas. Nākošās dienas vakarā man bija rokā sīkas ziņas par stāvokli frontē.

(Turpinājums sekos)

Arn. Lūsis

Redziet, kāds cilvēks — kāds Dievs!

15. turpinājums

„Sargaities, jūsu taisnība lai nav tāda, kas grib spīdēt ļaužu priekšā; citādi jums nav nekādas algas pie jūsu Tēva debesīs. Kad tu dodi mīlestības dāvanas, tad neliec to izbazūnēt ļaužu priekšā, kā liekuļi to dara sinagogās un ielās, lai ļaudis tos godinātu. Patiesi es jums saku: tiem jau ir sava alga. Bet kad tu dodi mīlestības dāvanas, tad tava kreisā roka lai nezina, ko labā dara." (Mateja ev. 5—1. . . . 3.).

Vienkāršos un iegaumējamos vārdos Jēzus ir pateicis, kādai jābūt mūsu nostājai pret citiem cilvēkiem.

„Tad nu visu, ko jūs gribat, lai cilvēki jums dara, tāpat darait arī jūs viņiem. Jo tā ir bauslība un pravieši." (Mateja ev. 7—12.).

Blakus tuvāku mīlestībai, kā cēlus tikumus Jēzus ir mācījis iecietību pret citu cilvēku kļūdām un vājībām.

„Netiesājiet, lai jūs netopat tiesāti. Jo ar kādu tiesu jūs tiesājat, ar tādu jūs tapsit tiesāti; un ar kādu mēru jūs mērojat, ar tādu jums taps atmērīts. Bet, ko tu redzi skabargu sava brāļa acī, bet bałķi savā acī neieraugi? Jeb kā tu varēsi sacīt uz savu brāli: Laid, es izvilkšu skabargu no tavas acs, un, redzi, bałķis tavā paša acī? Liekuli, velc papriekšu bałķi no savas acs laukā un tad mēģini izvilkt skabargu no sava brāļa acs." (Mateja ev. 7—1. . . . 5.).

„Kuŗš no jums ir bez grēka, tas lai met pirmo akmeni uz viņu." (Jāņa ev. 8—3. . . . 7.).

Jēzus saka, ka viņa sekotājiem jābūt pazemīgiem.

„Bet Jēzus tos aicināja pie sevis un sacīja: Jūs zināt, ka valdnieki ir kungi pār tautām, un lielie kungi tās apspiež. Bet pie jums tā nebūs būt. Kas no jums grib būt liels, tas lai ir jūsu sulainis. Un kas jūsu vidū grib būt pirmais, tas lai ir jūsu kalps. Arī cilvēka Dēls nav nācis, lai viņam kalpotu, bet — lai viņš kalpotu un atdotu savu dzīvību kā atpirkšanas maksu par daudziem. (Mateja ev. 20—25. . . . 28.).

„Tanī pašā stundā mācekļi gāja pie Jēzus un vaicāja: Kas gan ir lielākais debesu valstībā? Un Jēzus piesauca bērnu, nostādīja to viņu vidū un sacīja: Patiesi es jums saku, ja jūs neatgriežaties un netopat kā bērni, tad jūs nenāksit debesu valstībā. Tāpēc kas pats zemojas, kā šis bērns, tas ir lielākais debesu valstībā." (Mateja ev. 18—1. . . . 4.).

Sirdsšķistība, lēnprātība, žēlsirdība ir rakstura īpašības, ko Jēzus cildinājis.

„Svētīgi ir lēnprātīgie, jo tie zemi iemantos . . . Svētīgi ir žēlsirdīgie, jo tie dabūs žēlastību. Svētīgi ir sirdšķīstie, jo tie Dievu redzēs. Svētīgi ir miera nesēji, jo tie tiks saukti par Dieva bērniem." (Mateja ev. 5—5, 7, 8, 9.).

Jēzus aicinājumu nepretoties ļaunumam (Mateja ev. 5—39) pirmkristīgās draudzes locekļi saprata kā aicinājumu ar personīgu priekšzīmi, pacietību un labiem darbiem pārliecināt savus pretiniekus un atvairīt pret kristiešiem un Kristus mācību vērstos uzbrukumus. Par to liecina paskubinājumi un aicinājumi apustuļu Pētera un Pāvila vēstulēs.

„Ļaunums lai tevi neuzvar, bet tu pats uzvari ļaunu ar labu." (Pāvila vēst. romiešiem 12—21.).

„Kas jums varēs ļaunu darīt, ja jūs no visas sirds centīsities pēc tā, kas labs?" „Turiet Kungu Kristu svētu savās sirdīs, būdami arvien gatavi aizstāvēties savas cerības dēļ pret ikkatru, kas no jums prasa atbildību." „Jo ir labāki ciest, darot labu, ja Dieva griba to prasītu, nekā darot ļaunu." (Pētera vēst. 3—13, 15, 17.).

No evaņģelija avotiem zināms tikai vienu gadījumu, kad Jēzus pats lietojis varu un fizisku spēku pret saviem pretiniekiem. Un šo gadījumu izraisījusi svētuma zaimošana. Jēzus ar varu ir izdzinis no Jeruzālemes templa naudas mijējus un baložu pārdevējus, jo viņu rīcība svētā vietā bija zaimojoša. „Jo rakstīts, mans nams ir lūgšanas nams, bet jūs to esat pārvērtuši par slepkavu bedri." (Lūk. 19, 46). Šis gadījums norāda, ka kristiešiem ir dotas garīgas vērtības, kas tiem jāglabā un jāsargā, jo „Kas nav ar mani, tas ir pret mani, un kas ar mani nesakrāj, tas izkaisa." (Lūka ev. 11, 23.).

Miers nav kristīgā cilvēka pašmērķis, bet tas var būt tikai līdzeklis Jēzus mācības cēlo mērķu reālizēšanai. Miers „par katru cenu", šķiet, arī Jēzum būs licies neētisks. „Vai jums šķiet, ka es esmu nācis mieru atnest virs zemes? Nebūt nē, bet es jums saku: šķelšanos! Jo no šī laika pieci vienā namā sašķelsies: trīs pret diviem, un divi pret trim. (Lūka ev. 12, 51—52.).

Jauna skaņa Jēzus mācībā bija arī no ticības izaugusī dievbērnības dzīves ziņa, proti, dziļa nesatricināma paļaušanās debesu Tēva nolikumam, taisnībai, žēlastībai un mīlestībai. Cilvēkam, norāda Jēzus, ir jāmācās ticības diženums no maza bērna pieķeršanās un paļāvības.

„Un tanī pašā stundā Jēzus kļuva priecīgs Svētā Garā un sacīja: Es tev pateicu, Tēvs, debess un zemes kungs, ka tu šīs lietas esi apslēpis gudrajiem un prātīgajiem un atklājis tās bērniem. Tiešām, Tēvs, tā tas ir bijis tavs labais prāts. Visas lietas man ir mana tēva nodotas, un neviens nezina, kas dēls ir, kā vienīgi tēvs, un kas tēvs ir, kā vienīgi dēls, un kam šis dēls to grib atklāt." (Lūka ev. 10—21. . . . 22.).

Dievbērnības apziņa cilvēku atbrīvo no sīkām ikdienas rūpēm, raizēm, baiļošanās.

„Vai nepārdod divi zvirbuļus par vienu ārtavu? Un neviens no tiem nekrīt zemē bez jūsu Tēva ziņas. Bet arī jūsu galvas mati ir visi skaitīti. Tāpēc nebīstieties: Jūs esat labāki nekā daudzi zvirbuļi." (Mateja ev. 10—29. . . . 31.).

„Tāpēc es jums saku: Nezūdaities savas dzīvības dēļ, ko ēdīsit un ko dzersit; ne arī savas miesas dēļ, ar ko ģērbsities. Vai dzīvība nav labāka nekā barība? Un vai miesa nav labāka nekā drānas? Skataities uz putniem gaisā: Ne tie sēj, ne tie pļauj, ne tie sakrāj šķūņos — un jūsu debesu Tēvs tos baro. Vai tad jūs neesat daudz labāki kā viņi? Kuŗš jūsu starpā var ar zūdīšanos savam mūžam pielikt kaut vienu olekti? . . . Mācaities pie puķēm laukā, kā tās aug . . . ir Zālamāns visā savā godībā nav bijis tā apģērbts kā viena no tām." (Mateja ev. 6—25. . . . 29.).

Dievbērnības dzīvesziņa cilvēkam dod spēku arī krustu nest un izturēt dzīves pārbaudījumus un grūtības, zinot, ka Dievs reiz atkal visu vērsīs par labu.

„Patiesi, patiesi, es jums saku: Jūs raudāsit un sērosit, bet pasaule priecāsies; jūs skumsit, bet jūsu skumjas tiks pārvērstas priekā." (Jāņa ev. 16—20.).

Redzot dzīves asās pretrunas, netaisnību un ļaunumu, jābūt pacietīgiem. Skaisti šo domu Jēzus pateicis līdzībā par kviešiem un par nezāli. (Mateja ev. 13—24. . . . 30 un 36. . . . 43.).

(Turpinājums sekos)